

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA. ČNAJLJEVA ULICA ŠTEV. 1 TELEFON 45-23 DO 45-24. ROKOPISI SE NE VRAČAJO. IŠTAJA VSAR DAN KAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INDEKSI IN ODDELKI LJUBLJANA TELEFON 45-23-24 POSTNI ČEKOVNI RACUN LJUBLJANA ŠTEV. 4-00001-1 OGLASI PO CENIKU MESEČNA NAROCNINA 4 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTNE SLOVENIJE

Za okrepitev organizacije AFŽ

V beograjski »Borbic« je objavila predsednica centralnega odbora AFŽ Jugoslavije Vida Tomšičeva naslednji članek:

Na drugem kongresu AFŽ Jugoslavije so se pokazale poleg nedvomnih uspehov tudi resne slabosti našega dela med ženami. Opozorila tov. Tita na pomanjkljivosti v delu organizacij, zlasti pa vodstva AFŽ, je potrdil še kongres z referati in diskusijami, mogli pa bi jih ilustrirati z vrsto primerov iz vseh republik. Ti primeri govore, da je v mnogih okrajih delo organizacije zastalo, da so mnoge žene postale pasivne, da v mnogih vseh odborov sploh ni, da je organizacija AFŽ tudi v nekaterih uporniških okrajih skoraj prenehala delati. Slabo delo med ženami čutimo zlasti v onih krajih, ki jih ni obsegala narodno osvobodilna borba in kjer je bilo treba prav po osvobojenju priti k ženam na poseben način, preko AFŽ. Prav tako ne moremo biti zadovoljni z našim delom med ženami nekaterih narodnostnih manjšin (Siptarkami, Turkinjami itd.). Navesti hočemo samo nekaj najbolj izrazitih primerov (podatki iz prvih mesecev letošnjega leta):

V Srbiji (pred volitvami in II. kongresom AFŽ Srbije), v okraju Bujanovcu v 35 vasi, kjer žive Siptarji, izmed 94 sploh ni odborov, v 30 drugih pa odbori ne delajo. V Hrvatski, v okraju Jastrebarskem, ki ima 191 vasi, v 128 ni odborov, a v 63 drugih so odbori več ali manj formalni. V okraju Čazmi so med 93 vasi samo v 40 odbori. V Sloveniji je v pujskem okraju 335 vasi in naselij ter bi morali imeti najmanj 250 odborov, imajo jih pa samo 78. V novomeškem okraju s 482 vasi in naselji je samo 143 odborov, ki nikakor ne morejo obsejati vseh žensk v okraju. V Makedoniji, v skupljanskem okraju v 26 siptarskih vseh odborov sploh ni, v djevdjelskem okraju pa v 27 izmed 60 vasi ni odborov AFŽ. To so vasi, v katerih žive Turki. V Bosni in Hercegovini ima ženski okraj 450 vasi, pa so sami trije krajevni odbori, ki obsegajo samo po nekoliko vasi. V Črni gori so odbori samo v mestnih področjih.

Res je, da žene tudi tamkaj, kjer ni odborov AFŽ in kjer je organizacija slabo razvita, sodelujejo pri delu Ljudske fronte in ljudske oblasti, toda to so skoraj vedno zavedne žene, medtem ko ostajajo ob strani množice nezainteresiranih ali zaostalih žensk. Naše žene so pokazale nešteto krat svojo pripravljenost, da se odzovejo vsakemu pozivu ljudske oblasti in Ljudske fronte, pa naj gre za politično manifestacijo ali delovno akcijo. Toda pomanjkanje sistematičnega in stalnega dela, šablonsko in kampanjsko reševanje nalog, kar je vse posledica podcenjevanja in zanemarjanja dela med ženskami, jih pušča pogosto brez njihove krivde ob strani.

Pri postavljanju vprašanja okrepitve organizacije AFŽ kot organizacijske oblike Partije in Ljudske fronte za delo med najširšimi množicami žensk je treba upoštevati dvoje:

1. Delo med ženskami ni reševanje nekega abstraktnega ženskega vprašanja, temveč je to množično delo prvovrstnega pomena, ki je posebno važna naloga za vse naše aktiviste na vasi. Ni to torej vprašanje samo žensk, temveč je vprašanje našega splošnega političnega dela, vprašanje Partije in Fronte. To je vprašanje, na kakšen način naj stopimo med pasivne, nezainteresirane in zaostale množice žensk, kako naj jim pojasnimo dogajanja v naši državi, kako naj jim podamo perspektive socialistične graditve in kako naj napravimo iz njih aktivne soudeležnice pri tej graditvi. Obenem moramo delati, da bi žene postale aktivne soudeležnice v izvajanju onih ukrepov ljudske oblasti (n. pr. pri snovanju ustanov za zaščito mater in otroka), ki jim omogočajo, da bi se dejansko posluževale svoje enakopravnosti in da bi v polni meri sodelovale v političnem in gospodarskem življenju države.

Samo take žene in matere, ki jih bomo dvignili in ki jim bomo pomagali, bodo jamstvo, da bodo našli otroci in mladina zrasli prežeti s patriotizmom in zavednostjo svojih mater.

2. Ta tako važna naloga se ne more izvesti z uspehom brez osnovnih organizacijskih pogojev, ki nam bodo zagotavljali sistematičnost in kontinuiranost dela. Ne gre torej za ustvarjanje nekakšne posebne ženske organizacije zaradi same sebe, temveč za posebno organizacijsko obliko, ki nam bo omogočila najširše delo med množicami žensk. Do žen moramo priti z upoštevanjem tako naravnih potreb žensk-mater kakor njihove neenakopravne preteklosti, katere sledovi so še globoki. Organizacija, ki nima naloge, da obsega najbolj zavedne žene aktiviste, temveč da se razširi med najširše množice žensk, naj bo tudi njihov prvi korak in javno življenje in, more se reči, šola bodočih voditeljev in delavcev v odborih oblasti in v gospodarskih ustanovah.

Organizacijska krepitev AFŽ je torej važna naloga v sklopu našega množičnega dela in je potrebno, da ga vse naše partijske organizacije sprejmejo in izvajajo z največjo resnostjo.

Kongresi AFŽ v ljudskih republikah, zlasti pa volitve za AFŽ, ki se pripravljajo, prirejajo ali končujejo v nekaterih naših republikah — v Srbiji, Bosni in Hercegovini, in Makedoniji — in ki se bodo sestali tudi v drugih republikah, naj pomenijo veliko pomoč v razširjenju in okrepitvi organizacije AFŽ, da bi se usposobila še bolj za množično delo med ženami.

Cemu je treba posvetiti največjo pozornost pri krepitvi organizacije, zlasti pa pri pripravljanju in izvajanju volitev in v delu novih volivnih odborov, če hočemo zadostiti postavljenim nalogam?

1. Osnovna organizacija AFŽ na vasi in v mestu mora biti ženam blizu, njihova vsakdanja sodelavka, pomočnica in učiteljica. Imeti mora možnost, da upošteva tudi posebne okoliščine žensk kot mater in gospodinj. Zato mora biti vaški odbor, odbor osnovne organizacije v mestu težišče pozornosti naših vodstev. Nalogo: ena vas, en odbor AFŽ bomo pustili tamkaj, kjer so majhne vasi ali naselbine druga ob drugi in kjer se bo delo organizacije in odbora bolj postavilo, če osnujemo en odbor za dve ali celo več malih vasi ali naselbin. Imamo tudi nasprotno primer: razmetane planinske vasi oddaljene velike vasi z več tisoč prebivalci (n. pr. v Vojvodini), kjer bomo v okviru ene vasi poleg vsakega odbora osnovali osnovne odbore AFŽ enako kakor v mestih. Vedno je treba skrbeti, da bomo našli tako rešitve, ki bo ustrezala potrebam dela glede na teren, število žensk in njihovo razporeditev. Moremo postaviti samo eno načelo, po katerem se je treba ravnati: osnovno organizacijo na vasi in v mestu je treba čim bolj približati ženam.

Zaradi tega načela ne bomo volili niti ustvarjali odborov AFŽ na ozemlju krajevnih ljudskih odborov, ki razen nekaterih izjem v Srbiji redno zastopajo več vasi. Obstoj krajevnih odborov AFŽ je pogosto zoževal na isto delo na vasi, a krajevni odbori (odbori na področju krajevnega ljudskega odbora) se niso niti mogli razvijati tako, da bi dajali resno pomoč za aktivizacijo žensk v posameznih vasi.

V zvezi s tem se postavlja vprašanje, kako bi mogel okrajni odbor AFŽ voditi in pomagati tolikemu številu vaških odborov. Dosedanje izkustvo odločno zahteva čim bolj direktno zvezo okrajnega odbora z vaškimi odborom. Tu je imamo in bomo še našli primerne oblike za vodstvo. Tako se je n. pr. veliko število okrajnih odborov tudi doslej posluževalo sklicevanja posvetovanj vaških predsednikov, sekretarjev ali še bolj vseh odborov in sicer na več krajih v okrajih. Ta ukrep omogoča tudi naglo prenašanje navodil in pomeni veliko pomoč organizaciji na vasi ter dviganju vaških aktivistov. Z objavljanjem diskusij in sklepov takih posvetovanj v tisku se bodo množice posamezne organizacije hitreje posluževale izkustev drugih.

V bodoče bomo morali nuditi pomoč osnovnim organizacijam s pošiljanjem aktivistov iz središč, toda njihovo delo naj bo usmerjeno na usposabljanje čim večjega števila aktivistov v teh organizacijah. Dogaja se namreč, da ima aktivistka, ki pride na teren, samo konferenco, sestanke itd., ne da bi poučila odbornice, ko pa odide, odbor sam ne more nadaljevati dela in čaka na ponovno pomoč.

2. Konkretni delovni načrt vsakega odbora AFŽ mora biti najkrepkejšo sredstvo za aktivizacijo žensk in mora imeti važno vlogo v pripravljanju volitev. Zlasti moramo skrbeti, da ne bi padli v običajno srakpo pri izvajanju volitev, da bi jih namreč razumevali kot kampanjsko nalogo. Končne volitve naj za nas pomenijo šele začetek dela, ne pa njegovega konca. Zaradi tega moramo v trenutku največje zainteresiranosti žensk za volitve poleg vprašanja kandidatov poudariti tudi vprašanje dela bodočega odbora.

Vrsta primerov nam je pokazala že doslej, kako moramo zbirati množico žensk pri vprašanjih, ki so velikega pomena za zboljšanje njihovega življenja kakor tudi za skupnost na primer pospeševanje perutinarstva, zboljšanje vrtnarstva, uvajanje novih ukrepov v kmetijstvu, živinorej, gojitev sviloprejk, pospeševanje gospodinjstva, higijene v vasi in mestu, pomoč materi in otrokom, pobiranje boleznih, nepismenosti, zaostalosti itd.

Pri postavljanju delovnega načrta moramo skrbeti, da ne bomo zanemarili vsestranske pomoči ženi in materi, da bomo podpirali ljudsko oblast z dajanjem polne iniciative, s sodelovanjem in množičnim nadzorom nad ustanovami za zdravstveno zaščito mater in otroka, za vzgojo otrok. Samo, če bomo posvetili največjo skrb materi in njenemu

otroku, bomo mogli aktivizirati žene tudi za ostala dela, ker jim bomo prav s tem omogočili sodelovanje pri njih. Pomoč noseči materi, porodnici, materi z majhnimi otroki, materi kot vzgojiteljici itd. more naša organizacija nuditi v vseh mogočih oblikah in tako izpolniti skrb državnih organov in ustanov, ki jim ni vedno mogoče, da bi individualno pomagali ženam.

Poročilo mestne organizacije AFŽ v Karlovcu nam daje primer konkretnega izvajanja takega dela. Tamna organizacija stalno in sistematično skrbi za otroke zaposlenih mater na ta način, da pomaga določeno število tovarišč iz posameznih ulic v hiše zaposlenih mater in vodi vsak dan njihove otroke v oskrbovališča. Imamo pa medtem tudi nasprotno primer. Mnoge naše mestne organizacije niso storile ničesar, čeprav so znani slučaj, da so bile delovne matere prisiljene zaklepati svoje majhne otroke same v stanovanje ali pa jih prepustiti ulici.

Enaki problemi so na vasi. Umrljivost otrok je še vedno velika, vzroki pa so zaostala mater in težke razmere, v katerih žive, kar se more že sedaj v mnogem zboljšati. Skupnim delom tu bi mogla mnogo pomagati organizacija AFŽ v tesni zvezi z organi oblasti, zlasti pa z zdravstvenimi ustanovami. Prav tako mora pri prevzemanju nalog Ljudske fronte ali oblasti v svoj plan določiti organizacija AFŽ naloge, ki so specifične. Tako n. pr. pri gradnji zadruškega doma ne bomo ostali samo pri organiziranju žen za delo, temveč bomo obenem preskrbeli za organiziranje skupnega skrbitva za otroke onih mater, ki bodo delale pri gradnji, in s tem povečali tudi njihovo število in delovne možnosti.

Konkretna vsebina kakor tudi pristarna in živa oblika dela nam bosta pomagala odpraviti šablonsko delo mnogih naših organizacij. Nikakor si ne smemo olajšati dela s pošiljanjem aktivistov na teren z nalogami, napisanimi v pisarnah, ki jih bo sprejela konferenca in ki so vedno v nevarnosti, da ostanejo še nadalje na papirju, ker niso izraz potreb žensk. Z nekoliko več dela nam bo uspelo, da bodo žene same postavile konkretne obveznosti in da se bodo z največjim poletom lotile njihove izvršitve.

Delovni plan organizacije AFŽ naj torej zraste iz konkretnih okoliščin terena v skladu s postavljenim planom ljudske oblasti Fronte in drugih množičnih organizacij, iz izkustev in kritike dosedanjega dela naše organizacije. Potrebno je, da znamo povežati vsakdanjo skrb žensk, drobna vprašanja njihovih gospodinjstev z vprašanji celote. Med vojno so naše žene in matere prenašale najtežje žrtve. Dale so nešteto primerov dotlej nedoživelnega heroizma, ker jim je Partija preko množičnega političnega dela, v katerem je imela naša organizacija veliko vlogo, odprala široke vidike boljše in lepšega življenja. Tako so žene globoko občutile, da svoja individualna vprašanja, vprašanja svojega osebnega življenja, življenja svojih otrok in obstoja svojega doma rešujejo samo v okviru skupnih prizadevanj in odločne boja za zmago ljudstva. Zato je tudi danes naša dolžnost, da pomagamo ženam in materam, da bi občutile prav tako povezanost svojih individualnih vprašanj z vprašanji naše družbene skupnosti z vprašanji zmage našega plana, graditve socializma, pa bodo potem pripravljene za še večje napore in se bodo s še večjim razumevanjem in poletom lotile dela. Da pa bi žene to razumele, moramo z vsakdanjim širokim množično-političnim delom priti v stik z vsako ženo in ji omogočiti, da v konkretnih zadevah občuti svojo delo kot del skupnega dela, svojega družino kot del ljudstva. Naloga vodilnih organov AFŽ je v tem, da ženam odpro velike možnosti dela, da jim pomagajo, da bi prišla do izraza vsa njihova iniciativa in da jim omogočijo to iniciativo uresničiti. Obenem moramo skrbeti, da ne bi naše organizacije v iskanju čim tesnejšega približanja z ženami, šle še dalje v smeri praktičizma, ki že doslej pomeni eno izmed slabosti našega dela.

3. Sestavi odborov je treba posvetiti največjo pozornost. Mnogi naši odbori, zlasti okrajni, ki so bili že davno izvoljeni in ne ustrezajo več potrebam dela organizacije, mnogi so le reprezentativnega pomena. V odbore moramo predvsem uvesti one tovarišice, ki se morejo posvetiti delu organizacije in ki ne bodo zavzele z drugimi važnimi posli. Potrebno je, da kombiniramo izkustvo dvignjenih tovarišč z neposredno pritenjivjo novih kadrov žensk v delo. Na ta način bomo osvežili naše odbore, poživili njihovo delo, ustvarili iz njih prava delovna telesa. V početku bo vsekar nekaj težko delati z odborom, v katerem so v glavnem žene, ki nimajo izkustev in ki so morda prvič v kakem odboru. To vsiljuje okrajnim in glavnim odborom nalogo, da posvečajo čim več pozornosti tem novim odborom in jim dajo čim večjo pomoč. Toda ta skrb nam bo prinesla velike uspehe.

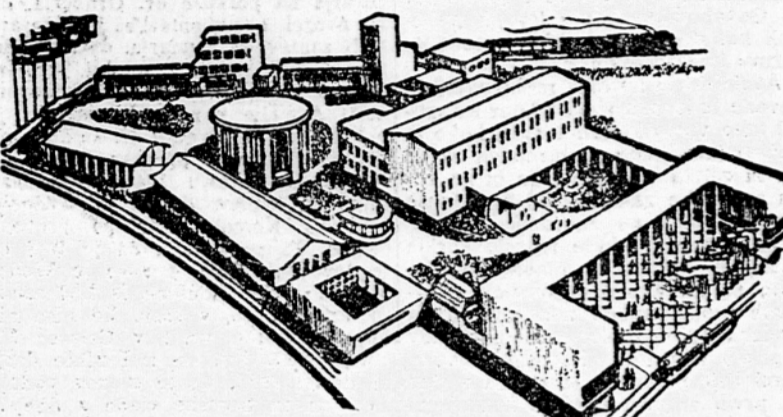
DRUGI ZAGREBSKI VELESEJEM ODPRT

Število razstavljalcev iz Jugoslavije in tujine je letos naraslo na 1148

Zagreb, 7. maja.

Dopoldne je bil slovesno odprt drugi povojni velesejem v Zagrebu. Kakor je lanski velesejem pokazal naš gospodarski razvoj v prvih dveh letih po osvoboditvi, tako nam letošnji drugi velesejem načrtno in zgovorno priča o velikih uspehih in močnem razvoju našega gospodarstva v prvi dobi Titove petletke. Zlasti naša težka industrija se na velesejmu ponaša z velikim številom novih strojev in tehničnih naprav ter drugih predmetov, ki jih prej nismo znali izdelovati. Število domačih razstavljalcev se je povečalo od lanskih 731 na 927, število inozemskih razstavljalcev pa je naraslo od lanskih 52 na 221, kar nam potrjuje veliko zanimanje tujine za zagrebski velesejem. Vhod v centralno zgradbo zagrebskega velesejma je okrašen s številnimi zastavami vseh sodelujočih držav, z zelenjem in cvetjem, pred vhodom v glavni paviljon pa stoji oprsje maršala Tita.

Ze pred 10. dopoldne so se zbrali k otvoritvi številni gostje, pred vsem predstavniki ljudske oblasti, JA in družbenih organizacij. Številno so bila zastopana diplomatska predstavništva tujih držav. Otvoritve so se udeležili v imenu Prezidija Ljudske skupščine FLRJ podpredsednika Filip Lakuš in Marko Vujačić, nadalje predsednik Prezidija sabora LR Hrvatske Vladimir Nazor, zvezno vlado je zastopal minister za zunanjo trgovino Melentije Popović, Jugoslovansko armado generalajntant Danilo Lekić, navzoči so bili tudi številni člani vlad ljudskih republik, med njimi podpredsednik vlade in minister za industrijo LR Slovenije

Obnovljeni in razširjeni velesejski prostori v Zagrebu

dr. Marijan Breclj in minister za lesno industrijo Tone Fajfar.

Svečani otvoritvi sta prisostvovala tudi zastopnika vlade bratske LR Bolgarije ministra Krsto Dubrav in Bonjo Petrovski, vlado LR Albanije pa je zastopal predsednik planske komisije Vajda Imre.

Zvezni minister za zunanjo trgovino Melentije Popović je v svojem govoru poudaril velik napredek zagrebskega velesejma tako v organizacijskem pogledu, kakor tudi glede razširjenosti zastavnih prostorov in celotne opreme. Letošnji velesejem je nov dokaz ustvarjalne sposobnosti našega delovnega ljudstva. Na velesejmu se vidijo številne stvari, ki jih prej v Jugoslaviji nismo izdelovali, vidimo prva velika dela na področju socialistične izgraditve naše države. Na velesejmu so zastopana velika nova podjetja, ki smo jih zgradili, kakor Železnik, Litostroji in druga. Vse to nam utrjuje prepri-

čanje, da bomo v nadaljnjem izvajanju petletnega plana dosegli še večje uspehe, vse to nam utrjuje tudi vero v bodočnost in nam daje vzpodbudo za bodoče delo. Naši uspehi pa so tudi osnova za povečanje izmenjave blaga z drugimi državami. Zato je letos tudi mnogo večje zanimanje inozemskih razstavljalcev.

V imenu mestnega ljudskega odbora Zagreba je goste pozdravil predsednik Dragotin Salič.

Po otvoritvi so si gostje v spremstvu funkcionarjev velesejma vse dopoldne ogledovali obsežne razstavne prostore. Zlasti veliko pozornost je pri vseh zbudila krasno urejena kolektivna razstava Sovjetske zveze. Zanimive so tudi kolektivne razstave Češkoslovaške, Poljske, Bolgarije in Albanije, poleg teh pa se udeležujejo velesejma številna podjetja iz Francije, Italije, Nizozemske, Švice, Švedske in Trsta.

Z IZPOLNJEVANJEM PRESKRBE DVIGAMO ŽIVLJENJSKO RAVEN GRADBENEGA DELAVSTVA

V prvem letu petletke je doseglo gradbeno delavstvo velik napredek. V novih razmerah so sezonske delave po večini že nadomestili stalni. Na vseh gradiliščih je poskrbljeno za primerna stanovanja in opremo; večina naselij ima svoje kopalnice, poskrbljeno pa je tudi za prosvetno dejavnost v rečnih kotičkih. S posebno pažnjo se oskrbujejo stanovanjski prostori za mladino, prav tako pa tudi fizikturni klubi.

Poleg racionalne preskrbe je bilo dovolj krompirja, fižola, ješenja, 4 kilograme mesa, tako da je bila hrana zadostna in izdatna.

Leta 1947 je dobilo gradbeno delavstvo veliko tekstilnega blaga in obutve, predvsem delovne obleke in čevljev ter porila, in sicer: 1. del. moški čevlji 25.453 parov; 2. gumij. škornji 1800 parov; 3. opanke 5340 parov; 4. nogavice 81.236 parov; 5. del. obleke 15.500 kom.; 6. blago za moške obleke 24.300 m.; 7. blago za porilo 67.37 m.; 8. srajce 44.800 kom.; 9. spodnje hlače 16.194 kom.; 10. pulovarji 3000 kom.; 11. blago za posteljnino 25.400 m.; 12. slamarice 24.700 kom.; 13. podvzglavniki 8000 kom.; 14. odoje 11.358 kom.; 15. gumirano platno 3000 m.

Iz teh podatkov je razvidno, da se je posvečala velika pažnja preskrbi gradbenega delavstva.

Leta 1948 je zvezna vlada izdala vrsto novih uredb o novem načinu preskrbe ter o vezanih cenah kmetijskih proizvodov s namenom, da izboljša življenjsko raven delavstva. Na podlagi teh novih ukrepov zvezne vlade je bilo mogoče v marcem znatno povečati živilske obroke.

Za zboljšanje hrane v menzah na gradiliščih so gradbena podjetja sklenila pogodbe z državnimi posestvi za nabavo zelenjave, zgodnjega krompir-

ja itd. Tedensko bodo dobivala 5250 kilogramov zelenjave kot dodatek menzam.

Poleg tega imajo gradbena podjetja svoje ekonomije v izmeri 127 ha zemlje (njiv, travnikov in sadovnjakov). Namen teh ekonomij je, da bodo pridolovale predvsem zelenjavo, zgodnji krompir itd., redile prašiče, katere bodo dobavljale menzam na gradiliščih.

Delovni kolektivi mehaničnih delavnic pomagajo izpolnjevati gradbeni plan

Varovanje in popravljanje strojev spada med najvažnejša vprašanja naše gradbene industrije, predvsem zaradi pomanjkanja raznih rezervnih delov in drugega materiala. Vrhu tega pa tudi izrabljenost strojev samih pogosto zavlčuje popravila. Mnoge rezerve dele izdelujejo sedaj naši domači mehaniki in strojniki sami, kar pa včasih znatno podraži delo in popravilo. Upoštevati je treba tudi, da je v razmerju z ogromnim porantom naše industrije sedaj v Sloveniji le malo dobrih strojnikov.

Navzlic tem težavam pa delavnice v Sloveniji precej dobro zmagujejo številna popravila, ki jih nalaga gradbena industrija. Uspehi so vredni še večjega priznanja, ako upoštevamo, da kadri pri strojni službi, četudi so že izučeni, potrebujejo precej časa, dokler si pridobijo potrebne prakso. Trud, ki ga vlagajo mehanične delavnice pri izvrševanju svojih nalog, je razviden tudi iz tega, da najdemo pri večjih podjetjih udarnike in novatorje, n. pr. popravilničarja Podjetja za ceste v Kamniku ima 2 udarnika in 2 novatorje. Med drugim so napravili nekaj novih strojev: stroj za pre-

Poleg zajamčene preskrbe bodo dobili delavci republikanskih gradbenih podjetij izven tržnega fonda 4800 parov raznih čevljev in škornjev ter perilo in posteljnino.

Na gradiliščih, ki so oddaljena od trgovske mreže, so postavljene popolne delavske preoskrbovalnice, da lahko delavci nabavijo vse industrijske predmete. Ostala gradilišča so se priključila najbližji poslovalnici.

Tudi popravilnica v Mariboru ima nekaj udarnikov. V delavnici na Viču je posebna delavnica za popravilo parnih strojev in valjarjev. Čeprav ji manjka več potrebnih strojev, vendar pri popravilih ni zaostankov; glede popravil strojev in delovne discipline spada med najboljše delavnice. Na gradilišču Nova Gorica uvajajo brigadni sistem pri popravilu strojev in ostalih potrebnih delih. Splošno stavbno podjetje v Ljubljani si pomaga na ta način, da išče potrebni material za popravilo gradbenih strojev pri »Odpadu« med starim železom. V mehanični delavnici podjetja »Projekt« v Kranju seshlajajo sedaj 2 tovrna avtomobila samo iz starih delov, nabranih med staro šaro. Dve oprilici pa so zelo dobro preuredili, tako da sta kot novi. Gradbeno podjetje »Gradis« ima več mehaničnih delavnic, v katerih popravljajo avtomobile, buldožerje in vse ostale stroje.

Izročitev nacionaliziranih mlinov in opekarn v Srbiji v upravo mestnim in okrajnim ljudskim odborom

Beograd, 7. maja. Zaradi racionalnega izkoriščanja nacionalizirane premoženja je vlada LR Srbije sklenila, da se izroče vsi mlini in opekarne, nacionalizirane z ukazom Prezidija Ljudske skupščine LR Srbije št. 141 z dne 30. aprila 1948, izdane na podlagi 11. točke I. člena zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij, v upravo mestnim in okrajnim ljudskim odborom.

Odlok sta podpisala predsednik vlade LR Srbije dr. Blagoje Nešković in minister za komunalne zadeve Geza Tikvički.

Ob 45 letnici smrti Goče Delčeva

Skopje, 7. maja. Ob 45. obletnici smrti velikega revolucionarja in borca za svobodo makedonskega naroda Goče Delčeva so bile v vseh mestih LR Makedonije slavnostne akademije. Poleg akademij po mestih so bile slovesnosti tudi po vseh, v solah, industrijskih podjetjih, rudarskih naseljih, delovnih kmetičkih združenjih itd. Kulturno-umetniška društva so imela po predavanjih prireditve, poveljene Goče Delčeva.

Ze sedaj vidimo, da nam nekateri odbori, v katerih smo smelo povzdignili nove kadre na vodilna mesta, dajejo zelo dobre rezultate pri delu.

Delo v odboru AFŽ in sploh v organizaciji naj z množico naših žensk pomeni šolo za njihov razvoj kot bodočih javnih delavk. Slabost naših odborov v mestih in industrijskih središčih je v tem, ker v njih skoraj ni delavk. Dobro sodelovanje delavk v naših odborih in sploh v organizaciji bo pripomoglo poleg drugega tudi k večji pomoči naše organizacije delovni materi ter bo omogočilo mobilizacijo žensk v gospodarstvu.

4. Vprašanje okrepitve naše organizacije moramo postaviti samo v zvezi z razbijanjem njene dosedanje ozkosti. Kakor smo že omenili, smo v mnogih krajih osvajali pri določnem številu dvignjenih žensk, a nikakor nismo mogli razširiti dela tudi na množico neaktivnih, nezainteresiranih ali zaostalih žensk in na one, katerim je predvsem poklicna delati organizacija AFŽ. Prizadevati si moramo, da se otresemo te resne pogrške. Na naše uspehe v delu moramo gledati kritično. Ne smemo namreč gledati samo številk o teh uspehih, temveč moramo vedno meriti dosežene uspehe z možnostmi, ki jih organizacija dejansko ima. Ako nem na primer kak okrajni odbor predloži poročilo, da je bilo pri kakih akcijah, na konferenci ali podobnem 50 žensk,

ne pove pa, da jih je v vsi 300, potem ne moremo oceniti, kolik je dejanski uspeh te organizacije.

Zaradi tega moramo voljno kampanjo izvajati z geslom: »Vse žene, k volitvam v odbore AFŽ!« Posebno moramo skrbeti, da bodo prišle k volitvam vse žene, tako da bi bili volivni odbori res njihovi. Ne moremo se zadovoljiti z izvolitvijo odbora, če je bil izvoljen na način, kakor ga n. pr. navajajo tovarišice iz Srbije:

Na volivno konferenco v vasi Kovčiči (v pančevaškem okraju), ki ima 2200 žensk, jih je prišlo samo 85. Nasprotno bodo žene v vasi Velereč (okraj Gornji Milanovac) in žene v Lazarevcu (kolubarski okraj), ki so stoođstno prišle na volivno konferenco, imele odbor, ki bo res njihov. Žena, ki smo jo zainteresirali za volitve odbora AFŽ, bo ostala, če bo močno pravilno delala, tudi nadalje zainteresirana pri izvrševanju nalog, ki so jih sprejeli na volivni konferenci, bo tudi sama delala in nadzirala delo izvoljenega odbora, ter mu pomagala. Sodelovanje pri volitvah more postati za mnoge žene pricetek njihove aktivizacije, vstop v delo pri splošnih nalogah.

Teh nekaj pripomb naj pomaga našim partijskim organizacijam in vodstvom AFŽ v prizadevanju, da zboljšamo delo med ženami!

Imperialistični „argumenti“

Odkar je vprašanje Slovenske Koroške spet na dnevnem redu zasedanja namestnikov zunanjih ministrov v Londonu, se reakcionari na vse pretegle trudijo, da bi zanikali upravičenost jugoslovanskih zahtev. Položaj Koroških Slovencev slikajo kot »idealni« položaj, v katerem koroški Slovencem prav ničesar ne primanjkuje, ampak nasprotno uživajo »vse pravice enakopravnih državljanov«. Sovinstični listi v Avstriji in zlasti na Koroškem s skrajno besnosnostjo hujskajo proti osvobodilni fronti in se na vse mogoče načine trudijo, da bi osmešili zahteve koroških Slovencev (»Osvobodilni« fronte ter jih prikazali kot dejanje nekaterih »prenapeževev« in »izdajalcev«.

Avstrijski in koroški reakcionari bi seveda iz lastnih moči nikdar ne mogli tako vneto kričati v svet, kako je večina koroškega prebivalstva za to, da bi ostala v Avstriji, če bi ne čutili zaslobe zahodnih sil in njihovih predstavnikov na zasedanju v Londonu. Kakor pišejo o jugoslovanskih zahtevah žaljivo in omoledujoče, tako se na široko razpisujejo o izvajah predstavnih zahodnih sil na londonskem zasedanju namestnikov zunanjih ministrov. Koroški reakcionarni listi prinašajo iz dneva v dan na prvih straneh zahvalne zunanemu ministru Gruberju za njegovo »nepopustljivo« stališče v zvezi z jugoslovanskimi zahtevami po priključitvi Slovenske Koroške. Razni koroški politiki kot n. pr. Wedenig in Kerisch pa sklicujejo zborovanja v vseh večjih krajih Slovenske Koroške, kjer branijo imperialistično »pravico« in grozijo jugoslovanski narodi z globokim ogorčenjem spremljajo dogodek na Koroškem in se čudijo, kako si drznejo koroški sovinsti in njihovi poglavarji že danes groziti koroškimi Slovincem, da jih bodo izselili in pregnali z njih rodne zemlje, brž ko bo Avstrija imela mirovno pogodbo in bo poslala samostojna.

Predstavniki zahodnih sil na londonskem zasedanju namestnikov zunanjih ministrov pa se ne odlikujejo samo s tem, da zavzemajo popolnoma odklonilo stališče do prvih jugoslovanskih zahtev. V pomanjkljivi argumenti, s katerimi bi radi ustoličili zgodovinsko krivico nad koroškimi Slovenci in jih predali na milost in nemilost njihovim stoletnim smrtnim sovražnikom, nemškimi sovinstom, postavljajo igrivke, ki po svoji ničvrednosti prekašajo vse dosedanje teorije koroških sovinstov. Britanski deložat Marjoribanks je n. pr. na seji 4. maja očital Jugoslaviji, češ da se je v zadnjih treh letih obnašala na način, ki je nezdružljiv s stališčem zavezniške države. Marjoribanks je dejal, da se je Jugoslavija v teh treh letih zlasti nezavestno ponašala nasproti Veliki Britaniji.

Naše ljudstvo pa nima tako kratkega spomina kakor ga ima britanski deložat Marjoribanks. Naše ljudstvo prav dobro ve in ne bo nikdar pozabilo, da je prav Velika Britanija ena od tistih sil, katere uradni predstavniki so z vsemi sredstvi in na vse mogoče načine poizkušali in še poizkušajo odvzeti Jugoslaviji predele, naslednje z njenim prebivalstvom. Velika Britanija je na neštelihih mednarodnih forumih nastopala in še nastopa proti koristim svoje zavezniške Jugoslavije. Prav ravnanje Velike Britanije z našo državo pri različnih vprašanih mednarodne povojne ureditve upravičeno vzbuja dvom v nje no naklonenost do jugoslovanskih narodov. Predstavniki Anglije in med njimi tudi Marjoribanks pozabljajo, da je prav po zaslugi Velike Britanije v zadnjih treh letih mnogokrat triumfirala krivica nad globoko upravičenimi težnjami in napori Jugoslavije.

Tudi delegat ZDA na londonskem zasedanju namestnikov zunanjih ministrov G. Reber s prav svojevrsnimi načini skuša braniti krivično stališče svoje vlade. Ko je na seji 4. maja zavrnil jugoslovanske zahteve kot »neutemeljene«, je izjavil, da so bila področja, ki jih Jugoslavija zahteva, že od časa starorimskega cesarstva narodnostno, zgodovinsko, zemljepisno in gospodarsko ločena od področij, h katerim naj bi po jugoslovanskih zahtevah pripadala.

Da se Reber sklicuje na staro rimsko cesarstvo, je v diplomatski zgodovini dostaj pač edinstven primer argumentacije. Francoski delegat Bernot je poskušal zavrniti jugoslovansko

Vprašanje mirovne pogodbe s Avstrijo

Jugoslovanska delegacija je pobila neosnovane avstrijske trditve o Slovenski Koroški

Pismeni odgovor naše delegacije na izjavo avstrijskega predstavnika Dr. Gruberja na zasedanju namestnikov ministrov za zunanje zadeve

London, 6. maja. (Tanjug) Jugoslovanska delegacija v Londonu je pismeno odgovorila namestnikom ministrov za zunanje zadeve na izjavo avstrijskega zunanje ministra dr. Gruberja dne 29. aprila in dokazala popolno neosnovanost njegovih trditvev. V začetku pisma, v katerem se odgovarja na poskuhe dr. Gruberja, da bi ovrgel argumentacije jugoslovanskih zahtev, se poudarja, da dr. Gruber ni niti najmanj oslabil jugoslovanske argumentacije glede odgovornosti Avstrije v pretekli vojni.

Vse, kar je navedel dr. Gruber na bogato gradivo o prenosu oblasti na Koroškem v maju 1945, se nanaša samo na trditve, da se je Wedenig vrnil na Koroško šele po prenosu oblasti. Pismo navaja, da je tudi ta trditve neresnične, ker se je Wedenig, ki je bil izpuščen iz Dachaua 26. aprila 1945, v času, ko niso nikogar izpustili, vrnil v Celovce 30. aprila 1945. Niti on niti nihče drug ni došel trditelj, da je njegov podpis na razglasu koroške vlade z dne 7. maja 1945 potvorba.

Pismo nato dokazuje, kako neutemeljene so navedbe dr. Gruberja, s katerimi je poizkušala povečati gospodarski pomen za Avstrijo onega dela Koroške, ki ga zahteva Jugoslavija, navajajoč podatke o proizvodnji in gospodarskem življenju Avstrije za celo Koroško, a ne samo za ono ozemlje, ki ga zahteva Jugoslavija.

Razkrinkavoje namigovanja dr. Gruberja glede »volksdeutscher« in pobijajo njegove trditve o razmestitvi hidroelektričnih central, se v nadaljevanju pisma jugoslovanske delegacije še enkrat navaja stališče jugoslovanske vlade do plebiscita l. 1920 na Koroškem. Poudarja se, da so navedbe dr. Gruberja brez vsakega dokaza, da je bil plebiscit v načelu neprimerno sredstvo za rešitev tega vprašanja, da je postal zaradi dogodkov v preteklihi 27 letih ničevni in neveljaven in da plebiscit tudi ni bil pravilno izveden. Glede sklicevanja dr. Gruberja na dozdnevno izjavo Nikole Pašiča o tem vprašanju, se v pismu navaja: »Jugoslovanska vlada zopet poudarja, da originalni zapiski o sestanku skupščine niso na razpolago jugoslovanski vladi, izvori iz druge roke pa potrjujejo trditve dr. Wutteja, da je Pašič govoril o sleparih Nemcem med plebiscitom, in torej nikakor ne potrjujejo dr. Gruberjevih trditvev.«

Na vse izjave jugoslovanskega predstavnika in na vse jugoslovansko dokumentacijo glede nacionalnega zatiranja slovenske manjšine v prvi avstrijski republiki — ugotavlja nato pismo — je mogoč dr. Gruber odgovoriti samo s tremi trditvami, ki pa nikakor ne morejo vzdržati kritike.

a) Dr. Gruber je rekel, da je bila leta 1936 proslavljena 40letnica slovenske zasebne šole v Sv. Rupertuške zahteve n. pr. s trditvijo, češ da je Celovce meso, ki ima popolnoma nemški značaj. Pri tem se je oslaval na nacistične lriditve, da so Koroškanke stena, ki zemljepisno loči oba predela. Nacistične krilavice o nedeljivi Koroški so zadnji »argumenti«, ki naj spravi s sveta koroško vprašanje ter koroške Slovence kratko malo izroči uničenju.

Vsi omenjeni »argumenti« predstavnika zahodnih sil na londonskem zasedanju namestnikov zunanjih ministrov so po svoji vsebini takšne narave, da vzbujajo globoko ogorčenje ne samo koroških Slovencev, temveč tudi vseh narodov Jugoslavije in poštenih ljudi na svetu sploh. Zlasti trditve angleškega delegata Marjoribanksa globoko žali zavezniško državo Jugoslavijo, ki je mnogo pripevala in še danes prispeva za mir v svetu in za zmago pravice. Takšni »argumenti« lahko začasno slavijo celo zmago nad očino dokazano pravico, toda takšna zmaga bo ostala Pirova zmaga. Nezmajljiva in še rastoča borbenost koroških Slovencev bo zanikala tudi takšne »argumente«, s katerimi zahodni delegati izpodkopljujejo zaupanje med narodi in rušijo temelje, na katerih naj bi počivalo mednarodno sodelovanje.

France Novšak.

pri Velikovecu. Kakor je jugoslovanski predstavnik že poudaril, je bila to obletnica šole, ki ni več obstajala, ker je Avstrija zaprla vse slovenske privatne šole takoj po plebiscitu in so koroški Slovenci tedaj vložili pritožbo na Društvo narodov zaradi kršitve čl. 60 saintgermajnske pogodbe.

b) Dr. Gruber je rekel, da Svet Društva narodov ni nikdar proučeval nobene pritožbe koroških Slovencev, da je obstajala samo ena takšna pritožba in to ne od Slovencev, ampak od privatne osebe. Dejanski so vložili Slovenci pritožbo 1922, ko so bile zaprte slovenske zasebne šole in še eno leto 1934, zaradi načina, kakor je bil takrat izveden popis prebivalstva.

Dr. Gruber je rekel, da vodijo duhovniki cerkvene knjige po navodilih države, a ne po navodilih cerkve in da ima zaradi tega država pravico zahtevati, da se vodijo v nemškem jeziku. S tem je priznal, da je jezik državne uprave izključno nemški, po drugi strani pa je zagovarjal stališče državnih oblasti, da morajo biti tako oseba, kakor tudi rodbinska imena vpisana izključno v nemški obliki. To stališče nasprotuje načelu osebne svobode.

Na koncu pisma se bavi jugoslovanska delegacija s poizkusi dr. Gruberja, da bi zakril sovražne in germinatorske namere vodilnih osebosti današnje Avstrije. V pismu se navaja nadalje: »Dr. Gruber je rekel, da Wedenig ni napadel koroške Slovence, ampak ljudi, ki niso avstrijski državljani, in da Graf ni ograjal koroških Slovencev, ampak je samo govoril o tužih agentih. Poročil Piescha in Schumija dr. Gruber sploh ni omenil. V zvezi s tem pripominja jugoslovanska delegacija:

A. Res je, da je Wedenig prvi govoril tudi tujim državljanom, a je rekel: »Osvobodilna fronta je protizakonska organizacija. Mi nimamo nobene možnosti, da bi nastopili proti delavnosti te organizacije, ki je sovražno razpoložena nasproti državi, dokler ne bo sklenjena državna pogodba. Vendar suverena Avstrija ne bo mogla tolerirati, da avstrijski državljani, preizjajo avstrijske zakone, razvijajo delavnost, naperjeno proti državi.« Ni nobenega dvoma, da se nanašajo te izjave na koroške Slovence — avstrijske državljane.

B. Državni podsekretar Graf je izjavil:

»Ravno tu na Koroškem so elementi, ki izvajajo veleizdajo velikega obsega in klevetajo in blajajo Avstrijo. Mi ne moremo stalno prenašati, da huiškaški apostoli, katerih politična preteklost je več kakor sumljiva, zlorabljajo demokratično svobodo za ogražanje notranjega miru.«

Jasno je, da se te besede nanašajo na koroške Slovence, ki so avstrijski državljani. Tudi tuji agenti in tuji državljani morejo biti v vseh državah na svetu obtoženi zaradi špijonaže, v nobenem primeru pa zaradi veleizdaje.

C. Na pokrajinski konferenci stranke dr. Gruberja za Koroško dne 19. januarja 1948 je bila sprejeta resolucija, kjer se med drugim zahteva:

a) Civilno nadzorstvo nad izhajanjem irendentističnega tiska in da naj se ta tisk za primer zdatjaljskih poizkusov takoj prepove. Korošci resno protestirajo proti izrabljanju svobode tiska v Avstriji za propagando, ki ima namen odcepiti dele koroške dežele:

b) brezobzirni nastop avstrijskih sodišč proti vsem, ki so po avstrijskem kazenskem zakonu zagrešili dejanja izdajalske delavnosti.«

Pismo jugoslovanske delegacije in ustmeni odgovor šefa jugoslovanske delegacije dr. Aleša Beberja na izjavo dr. Gruberja sta potrdila dejstvo, da je argumentacija zahtev Jugoslavije v odnosu do Avstrije nepobitna in da so zahteve Jugoslavije popolnoma upravičene.

Zahodne velesile hočejo preprečiti sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo

Na današnjem zasedanju namestnikov ministrov za zunanje zadeve je bilo jasno opaziti, da predstavniki zahodnih velesil ne le v naprej zavračajo upravitvene jugoslovanske zahteve, marveč celo zavračajo vsak predlog v korist jugoslovanskih interesov. Zahodne velesile žele izkoristiti vprašanje Slovenske Koroške kot povod za preprečitev sklenitve mirovne pogodbe z Avstrijo. To potrjuje tudi izjava ameriškega predstavnika, ki je ob začetku včerajšnje zasedanje dejal, da ne vidi nobene možnosti za nadaljnji napredek pri proučevanju avstrijske mirovne pogodbe, ako ne bosta sprejeti dve načela, predvsem to, da ostanejo avstrijske meje takšne, kakršne so bile januarja 1938. ter da ne plača Avstrija nobenih reparacij.

Omejitev trgovine med FLRJ in tržaškim ozemljem

Trst, 7. maja. (TANJUG) Tržaški list »L'Economia di Trieste« razpravlja v uvodniku o trgovinskih omejitvah med Svobodnim tržaškim ozemljem in Jugoslavijo in ugotavlja, da se omejitve ne nanašajo sedaj samo na Jugoslavijo, ampak tudi na Svobodno tržaško ozemlje pod jugoslovansko upravo. Anglo-ameriška vojaška uprava v Trstu vsiljuje čoni B to tako blago, ki je v interesu italijanskih trgovcev in sicer: pomaranče, limonke, italijansko vino, itd., dočim prepoveduje izvoz strojev, semen, tekstilij itd. Ako bo vojaška uprava nadaljevala s takim ravnanjem in uporabljala Trst edino le kot tržišče za italijansko trgovino, bo Trst kot svetovno tržišče nujno moral propasti, končuje list.

S tanki po obdelanih slovenskih poljih

Trst, 7. maja (TANJUG) Takoj po 1. maju so ameriške vojaške enote na Svobodnem tržaškem ozemlju, ne da bi obvestile prebivalstvo začele vojaške manevre. Vojski v bojni opremi se premeščajo iz kraja v kraj. Na področju Padric—Bazovica, hrib Kokošnjak, so imeli v torek 4. t. m. skoro ves dan vojaške vaje. Obstrlevali so razne objekte s topovi in tankovsko artilerijo. Ne da bi obvestili prebivalstvo, so vojski s podporo tankov juršili v vasi. Tanki, artilerija in kamioni so brez ozira na obdelano polje drveli po njivah žita in krompirja. Rušili so zidove in s težkimi tanki ruvali drevesa. Škoda, ki so jo povzročili kmetom z Bazovice in Padric, je ogromna. Na

pritožbe kmetov so vojaki odgovarjali, da so tam sedaj oni gospodarji.

Ti manevri spadajo brez dvoma v ustvarjalno kampanjo proti slovenskemu prebivalstvu in vsemu prebivalstvu okoliške mesta, katero so okupacijske oblasti začele teden dni pred 1. majem s koncentracijo vojaških enot ter z zaporo meje in demarkacijske črte.

Iz tržaških okoliških vasi še vedno prihajajo poročila o terorju, ki so ga izvajale okupacijske čete ob priliki 1. maja. Skupina angloameriških vojakov je v Logu pri Rincmanjih strgala razobešeno rdečo zastavo. Isto so vojaki ponovili v nedeljo. Tudi v vasi Boršt so angleški vojaki v noč 1. maja trgali rdečo zastavo, izobešene po hišah. Nekl angleški oficir je trgjal na zlovljih pri bloku med cono A in cono B pri Miljah prvomajske lepake.

Preganjanje protifašistov

Trst, 7. maja (TANJUG) V ponedeljek ponoči je civilna policija v Miljah aretirala 5 delavcev iz ladjedelnice Sv. Roka. Kakor izgleda, so aretirani tovaršiški obtoženi, da so sodelovali pred dnevi pri izgonu bivšega fašista Maroca Marla iz ladjedelnice, ki je v dnevi pred 1. majem izževal delavce in jih pozival k neredom.

Višje zavezniško sodišče je danes obsodilo na tri dni zapore tržaško protifašistko Antonijo Candek, češ da je na svojem stanovanju, kakor ji očita obtožnica, hranila propagandistični material SIAU-ja.

Zločin na zločin

Grško ljudstvo preživlja najtežje dni svoje zgodovine. V deželi sta se pod pokroviteljstvom Angležev in Američanov razbohotila nasilje in brezpravje, kakršnih grško ljudstvo ni poznalo niti pod italijansko niti pod nemško okupacijo. Peščica plačancev v atenski vladi, ki se drže na oblasti le s podporo tujih — angleških in ameriških topov, strojn. pušk in letal, nezakazovano strahuje in ubija grške rodoljube. Zločini zadnjih dni, po atentatu na pravosodnega ministra zločinca Ladasa, ko so v dveh dneh ustrelili v različnih mestih Grčije nad 200 zaprtih demokratov, nadaljnjih 800-tem pa grozi smrt v naslednjih dneh, pa presegaajo vse meje. Krvniki grškega ljudstva so zagazili v kri do vratu.

Demokratična svetovna javnost je z gnušom obsodila zločine in zločince, pa tudi njihove varuhe, ki jih dobro pozna. Zunanji pobudniki teh zločinov hočejo to prikriti in starnajo po svojih časopisih, da so jih njihovi grški »prijetelji« razočarali in da ne ravnaajo prav, ko streljajo nedolžne ljudi, toda vse to dejstvo ne spremeni.

Njihovo farizejstvo ne bo preslepilo nikogar. Ne enkrat, stokrat in več so odgovorni politiki imperialističnih vlad Velike Britanije, ZDA, Francije in drugih postavljali svetu za vzor grško »demokracijo«, čeprav so dobro vedeli, kaj se tam dogaja, čeprav so vedeli, da bi zločine prav lahko preprečili.

Sklepi izvršilnega komiteja Svetovne sindikalne federacije

Rim, 7. maja (Tass). Izvršilni komitej Svetovne sindikalne federacije je objavil v Rimu naslednje poročilo: Pod predsedstvom Arthura Deakina se je začelo 5. maja v Rimu zasedanje izvršilnega komiteja Svetovne sindikalne federacije. Na seji so sprejeli naslednji dnevi red zasedanja: 1. Administracija in politika Svetovne sindikalne federacije. 2. Ustanovitev industrijskih oddelkov pri Svetovni sindikalni zvezi. 3. Razmerje med federacijo ter socialnim in ekonomskim svetom OZN. 4. Delovanje federacije v korist načela enake plače za enako delo za možko in žensko delovno silo. 5. Razgovori med federacijo in mednarodnim uradom za delo. 6. Stanje sindikalnega gibanja v Nemčiji.

5. maja je izvršilni komitej obravnaval vprašanje administracije in politike Svetovne sindikalne federacije in predlog, ki ga je predložil od izvršilnega urada ustanovljeni komitej za pripravo tega vprašanja. Na koncu seje so soglasno sprejeli tole resolucijo o administraciji in politiki: Izvršilni komitej Svetovne sindikalne federacije potrjuje znova sklepe londonske in pariške sindikalne konference iz l. 1945: splošni značaj Svetovne sindikalne federacije, načelo, da ne sme nobeno nacionalno središče imeti prevladujočega položaja v politiki federacije z namenom, da bi oviralo katero koli drugo nacionalno središče pri izražanju mišljenja. V tej zvezi objavlja izvršilni komitej, upravičeno pritožbe, stavišene med razpravo, glede administracije in politike Svetovne sindikalne federacije tale sklepe:

1. Vsako nacionalno središče ima pravico predlagati za dnevi red katere koli vprašanje. Izvršilni biro mora o teh vprašanih razpravljati, če je prej sprejel pismeno izjavo prizadetega nacionalnega središča.
2. Izvršilni biro se bo sestaj vsake 3 mesece. Datum seje bo določen na posvetoivanju med predsednikom in generalnim sekretarjem in sicer tako, da bo ta datum ugaljal članom izvršilnega biroja.
3. Generalni sekretar, namestnik generalnega sekretarja in voditelj oddelkov ne bodo opravljali nobenih drugih poslov brez posebnega pooblastila izvršilnega biroja.

Ne grško ljudstvo, ne drugi demokrati niso se pozabili besed, ki jih je pred nekako dvema mesecema govoril novinarjem novi šef vojske ameriške misije van Fleet, ko je dejal, da se bo vladna vojska odslej držala pravila: capture and kill (ujemi in ubij)!

Svobodoljubno človeštvo ve tudi, da za zločinsko početje atenskih oblastnikov tudi rimski papež ni odrekel svojega blagoslova. 21. aprila letos je v Vatikanu sprejel delegacijo grško monarhijašističnih novinarjev, katero je pozdravil z govorom v francosčini, v katerem je med drugim ponovno klical božje blagoslova za monarhijašistično svojati in dejal tudi: »Ali je v dramatični krizi sedanosti, v borbi, v kateri gre za zahodno civilizacijo, Grčija in njihovo ljudstvo danes čisto slučajno v prvi vrsti?«

Atenski hlapci, ki so že prej nezakazovano morili, za zločine pa dobivali pohvale in nagrade, so razumeli, kaj hočejo od njih gospodarji, in ustregli so jim.

Svobodoljubno človeštvo se po najnovjših zločinih v Grčiji upravičeno vprašuje: V čem se ameriški imperializem še loči od nacističnega režima preklete spomina? Vedo pa naj vsi, ki so odgovorni za sedanje prelivanje krvi v Grčiji, da je tudi nje grško ljudstvo preklelo, svobodoljubno človeštvo pa z gnušom obsodilo.

4. Zaradi sklepa izvršilnega biroa v Parizu, naj se pošljejo na zasedanje posvetovalne komisije mednarodnih proizvodnih sekretarjatov delegati, na kar naj bi bila konferenca predstavnikov mednarodnih proizvodnih sekretariatov, je bilo sklenjeno, da bodo napravljeni takojšnji ukrepi za izvedbo zgoraj omejenih posvetovanj.

5. Organi Svetovne sindikalne federacije se ne sme uporabljati za objavljanje in širjenje napadov na politiko ali administrativno delovanje nacionalnih središč, ki spadajo v Svetovno sindikalno zvezo. To pa ne izključuje možnosti objavljanja stvarnih izjav o politiki po katerem koli nacionalnem središču.

6. Z vprašanji publikacij Svetovne sindikalne federacije se bo bavil redakcijski odbor, ki ga bodo sestavljali generalni sekretar in 3 namestniki. Ta odbor bo razpravljal o vseh stvarih, ki se tičejo publikacij, pri čemer se bo gledalo, da te publikacije ne bodo v nasprotju z interesi katerega koli nacionalnega središča.

7. Ako bi se pojavilo vprašanje, ki bi zadevalo življenjske interese enega ali več nacionalnih središč, bodo o tem vprašanju razpravljali generalni sekretar in njegovi namestniki, ako ne bi bilo sklepa, ki bi neposredno urejal tako vprašanje.

Sklepi II. kongresa Demovinske fronte o njeni preosnovi se uspešno izvajajo po vsej Bolgariji. Po nepopolnih podatkih so ustanovili doslej v državi nad 300 domovinskih frontovskih organizacij, ki imajo približno milijon članov.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 7. maja: Visok zračni pritisk, ki sega od Azorov do severne Rusije, počasi odriva jadranski barometriki minimum proti jugovzhodu, zaradi česar se vreme v Jugoslaviji zboljšuje. Zjutraj je deževalo le v Makedoniji in ponekod v severnozvodni Sloveniji, pač pa so bile skoraj po vsej Jugoslaviji zabeležene krajevne nevihte, razen v Sloveniji, kjer do 13. še ni bilo neviht.

VREMENSKA NAPOVED za soboto 8. maja

Po večini sončno s popoldanskimi krajevnimi nevihtami. V nedeljo je računati z lepimi vremnom brez neviht.

Napredno gibanje v ZDA

(Nadaljevanje in konec)

Chicago je največji industrijski center države in istočasno središče za trgovino z žitom na delbo. S čikaške borze so se v začetku februarja razširili po vsej državi prvi glasovi, ki so oznanjali bližnje gospodarske krize.

V Cikagu delujejo še danes — čeprav v podzemlju »dvorevolucionari« — kol jih nazivajo ameriški časopisi, fantazni iz gangsterskih koncentrov Al Capona in Nitija.

Ni dvoma o tem, da je treba iskati korenine zločinstva v strašnih razmerah, v katerih živi večina delovnega in posebno črnškega prebivalstva v tem mesu.

Preteklo jesen so napredne sile v Cikagu napovedale odkrit boi koaliciji demokratične in republikanske stranke.

21 sodnikov grofije Cook, h kateri spadajo Chicago in njegova predmestja, so od pamtveka volili po skupnem seznamu demokratične in republikanske stranke. »Šefi« strank države Illinois so s vnaprej porazdelili sodniška mesta in postavili na volilvah eno samo listo.

Skupina naprednih voditeljev mesta je sklenila nastopiti proti tej praksi in postaviti svoje kandidate za sodniška mesta. To idejo je popri

»neuradni« aktiv sindikatov, ki ne spada v sindikalno vodstvo, pa tudi črnska javnost.

Volivna tehnika je v državi Illinois preračunana tako, da otežkoča postavitev neodvisnih kandidatov. Registracija neodvisnega seznama je obdana s zapletenimi formalnostmi. Predvsem je potrebna prošnja s podpisi najmanj 103.000 ljudi. Napredni bloki nateče še na dodatne ovire. Rok za oddajo prošnje je bil določen na širi tedne. Ko pa sta minula dva tedna, so objavili, da je rok skrajšan na en teden. Klub vsem zvijačam so neodvisni kandidati nabrali 130.000 podpisov.

Razvila se je volilna kampanja, ki so ji načelovali voditelji krajevne organizacije »Napredni državljani Amerike«. Klub vsem trikom izkušnih politikastrov iz obeh strank, so kandidati naprednega bloka dobili 18% glasov. V čikaških razmerah je to velik uspeh. Profesor Homer Carry, ki je bil na čelu napredne liste, je dobil 313.000 glasov, črnski jurist Earl Dickerson, ki ga je svojčas Roosevelt imenoval v odbor za pravično najemanje delovne sile (odbor je ustanovil Roosevelt), je dobil 207.000 glasov. V Cikagu pravijo, da bi bil moral prof. Carry dobiti sodniško mesto, toda zanj oddani glasovi so bili »ne-

pravilno preštetii, to je enostavno ukradeni.

Januarja 1948 je napredni blok potrdil svoj obdaj z formalnim nazivom »napredna stranka države Illinois« in objavil, da bo podpiral kandidaturu Wallacea na bližnjih predsedniških volitvah.

Se poučnejša je tale newyorška storija. Država New York razpolaga s 47 glasovi predsedniških volivcev od 531 in igra torej važno vlogo pri predsedniških volitvah. Ko je eden izmed zastopnikov Bronksa (newyorški rajon) podal ostavko, je vodstvo demokratične stranke sklenilo spremeniti dopolnilne volitve v »preizkušnje sile«.

Voditelji demokratične stranke niso prav nič dvomili o zmaji svojega kandidata Propperja: saj je organizacij Bronksa načeloval »sam« Ed Flinn, eden najvplivnejših voditeljev in član nacionalnega odbora demokratične stranke in njen bivši predsednik. Znano je, da je Flinn leta 1944. na kongresu demokratične stranke izjavil silen pritisk na Roosevelta in dosegel, da za kandidata na predsedniško mesto ni bil postavljen Wallace, ampak Truman. Flinn je sporočil, da dela v 24. volivnem okraju, kjer so razpisali volitve, 600 takozvanih »volivnih kapitanov«, ki morajo poskrbeli za udeležbo vseh volivcev demokratične stranke na volitvah. Nekaj dni pred volitvami je Flinn mobiliziral v ta namen 250 nad-

zornikov večnadstropnih hiš. V pričakovanju zmage je pripravil mnogo obelajočo izjavo, ki naj bi bila objavljena po volitvah.

Sivar pa se ni tako iztekla. Proti Propperju so postavili naprednega kandidata jurista Lea Isacsona, bivšega člana državne zakonodajne skupščine. Isacson je izjavil, da stoji na Wallaceovi strani in se je izrekel: »Za fakojšnjo ukinitve zakona Taff-Hartley, za odpravo Trumanove doktrine, za zavrnitev zakonske osnutke o splošni vojaški dolžnosti, za odpravo Marshallovega načrta, kol je predložen kongresu, za vso podporo Organizaciji Združenih narodov, za napredek v državi in za mir na svetu.«

Isacson je dobil 22.697 glasov, kandidat demokratične stranke Propper 12.578 glasov in republikanec De Ingris 1482 glasov.

Te volitve so napravile velik vtis in to ne samo v New Yorku. Tri dni so jim časopisi posvečali uvodne članke. Glasovanje očitno ni bilo samo za Isacsona, ampak kar je glavno, proti zunanji in notranji politiki Trumana-Marshalla.

Kalifornija je eden izmed središč naprednega gibanja ZDA. Neodvisna napredna stranka Kalifornije je s sodelovanjem organizacije »Napredni državljani Amerike« dobila 464.000 podpisov na peticijo o vključitvi Wallacea v število kandidatov za pred-

sednika. Za sprejem peticije je bilo potrebnih 276.000 podpisov.

Gibanje za tretja stranko v Kaliforniji podpirajo tisoči delavcev in sindikalni aktiv.

Odbor za izvolitev Wallacea za predsednika so v 44 državah od 48. Nedavno so poročali o registraciji neodvisne liste v državi New Jersey. Na tem seznamu je kandidat za predsednika H. A. Wallace, za podpredsednika H. Taylor, kandidat za senat je James Imbri (bivši bankir, pozneje je dikalet delavec avtomobilske industrije). Leta 1944 je bil Imbri organizator neodvisne državljanske lige, ki je odigrala nemalo vlovo v priletnjivi glasov nesfrankarskih volivcev za kandidaturu Roosevelta.

Kaj si monopolni fisk vsega ne izmišlja, da bi napravil zmedo v naprednem gibanju, da bi kompromitiral kandidature Wallacea in Taylora in udaril po silah, ki skušajo organizirati odpor proti reakciji Casopisi skušajo slikati Wallacea kot »rdečega« in mu pripisujejo predanost komunističnim idejam, s katerimi pa se on — kot je večkrat izjavil — ne strinja. Znano je, da stoji Wallace na temeljih obstoječega kapitalističnega ustroja. Toda on nastopa za mirno zunanjo politiko in proti vsemogočnosti monopolov. On zastopa interese 2700 malih podjetnikov, od katerih vzdrže po stališki štiri pefine komaj pet let konkurenco z mono-

poli in potem propadajo in odstopijo mesto novim kandidatom za bankrot.

Reakcionarni krogi so napravili vse ukrepe, da sindikati ne bi sodelovali v volivni kampanji za naprednega kandidata za predsedniško mesto. Vodstvo kongresa proizvodnih sindikatov je napravilo velik obrat na desno in je dalo navodilo krajevnim organizacijam, da ne smejo podpirati Wallacea.

Klub temu dobiva Wallace prav v sindikalnih zelo energično podporo. One napredne Američane, ki so se drznili dvigniti roko na privilegij, ki so si ga prisvojili monopol, da postavljajo predsedniškega kandidata iz svojega političnega kroga, čaka težka borba. Pri ameriških razmerah je volivna kampanja zelo draga. Pravi, to je dela leta 1944. Dewey potrošil 80 milijonov dolarjev za poskus,

V tekmovanju naglo napredujejo gradbena dela na gradilišču Nove Gorice

Prvomajsko tekmovanje je na gradilišču Nove Gorice pospešilo in pozivalo razvoj splošnih del. Delovni kolektiv Splošnega gradbenega podjetja »Primorje«, ki mu je zaupana gradnja novega mesta, je posvelil 1. maja posebno pospešeno tridnevno tekmovanje. Na Kromberku gradijo veliko delavsko naselje, ki bo nudilo delavcem dostojno in prijetno bivališče za ves čas gradnje. Začeli so graditi 3 večje objekte novega delavskega naselja po novem sistemu. V tekmovanju se je vključilo 12 zidarskih brigad, ki so prišle z raznih gradilišč gradbenega podjetja »Primorje«. Uspeh ni izostal, zidovi so naglo rasli iz temeljev. V 16 urah so zgradili 250 kub. m zidu. To je največji delovni uspeh pri gradnjah v Slovenskem Primorju.

Zidarska brigada iz St. Petra pri Gorici je prekoračila normo za 567%. V novem naselju bo prostora za okrog 1000 delavcev in za mladinske brigade. Tu bodo prostori tudi za delovodske in vaješke tečajne stavbine stroke. Imeli bodo dvorano za razne prireditve in prostorno menzo. V tekmovanju niso zaostajali delavci republiškega gradbenega podjetja za gradnjo cest, katerega važna naloga je gradnja ceste in ureditev kanalizacije in melioracije zemljišča okrog novega mesta. Dnevno presegajo normo za 20%. V delavnici ce-

mentnih izdelkov, kjer izdelujejo cementne cevi in propuste, presegajo posamezni delavci normo za 50% in več. Zelo poštrevolni so tudi delavci v kamnolomu in pri regulaciji potoka Korna.

Najvažnejša so dela za organizacijo in pripravo stavbnega materiala in stavbnega pohištva, da bo zidava novih, modernih, večnadstropnih stavb lahko hitro napredovala. Material bodi z zbirnega mesta prevažali z ozko-kožno železnico na mesta gradnje.

V kratkem bodo pričeli z gradnjo obhodne ceste Solkan-St. Peter, ki bo dolga 5 in pol km ter široka 9 m. Imela bo dva predora skozi Panavec in vrh Sv. Martina. Izkop mesine ravnosmerne ceste je že povsem dovršen. Sedaj z valjarji urjujejo zasipno plast in cesišče. Ob straneh so buldožerji in jezi že zravljali in utrdili teren za zelene pasove in pot za pešce, ki bo tekla vzdolž mestne ulice.

Tu dni so začeli tudi z regulacijo potoka Korna. Dela se vršijo na 1300 metrov dolgem sektorju. Mladinske delovne brigade in delavci so v celoti sflakovali nad 500 m struge. Skupno bodo regulirali 3200 m struge.

V pospešenem tekmovanju zidarskih in težaških brigad gradbenega podjetja »Primorje« si je priborila prehodno zastavico zidarska brigada

iz St. Petra, drugo mesto je dosegla brigada Nova Gorica, tretje mesto brigada iz Ajdovščine in četrto mesto vajeniška zidarska brigada, ki je zaposlena pri gradnji Nove Gorice. Te brigade so prejele tudi denarne nagrade. Prav tako so bile nagrajene in pohvaljene prva težaška brigada iz Ajdovščine, druga težaška vajeniška brigada in tretja težaška brigada iz Nove Gorice. Poleg tega je vodstvo Splošnega gradbenega podjetja proglasilo 4 udarnike, 22 pa je bilo pohvaljenih iz vrst delavstva in nemeščencev, katerim so skupno razdelili nagrade v znesku 63.000 dinarjev. Podjetje za gradnjo LMS je proglasilo 5 udarnikov, 25 pa je bilo pohvaljenih. Prav tako je bila proglašena za udarno tudi hrvaška mladinska brigada, ki je prekoračila v 15-dnevnem prvomajskem tekmovanju normo za 15%, dočim sta bili brigada »Franca Perovška« in bosansko-hercegovaška brigada pohvaljena. Proglašenih je bilo 35 udarnikov, 42 brigadirjev pa je bilo pohvaljenih. Brigade so ob tej priliki napovedale tekmovanje v vseh panogah mladinskih brigad, ki so zaposlene na progi Sežana-Dutovlje in mladinskih brigad pri gradnji pionirske železnice v Ljubljani. Tudi delovni kolektivi sindikalnih podjetij, zaposlenih pri gradnji Nove Gorice, so napovedali tekmovanje ostalim gradiliščem.

PROJEKTIVNI ZAVOD LR SLOVENIJE BO PRAVOCASNO PRIPRAVIL PROJEKTE ZA LETOŠNJE INVESTICIJE

Izkušnje v letu 1947 so pokazale, da morajo projektanti mirno sezono, zimске mesece polno izkoristiti za priprave in samo projektiranje, če hočemo, da pomanjkanje projektov v letu 1948 ne bo oviralo izvedbe plana gradbenih investicij. Zato je ministrstvo za gradnje pozvalo konec septembra vse zvezne in republiške investitorje na ozemlju Ljudske republike Slovenije, da pripravijo projektantske naloge za zgradbe, ki jih bodo gradili v letu 1948. Večina investitorjev se je pozivu odzvala, vendar so se pripravile izkazale kot nerealne, ne glede na to, da je predvideno v l. 1948 dokončanje mnogih zgradb, katerih gradnja je bila pričeta v letu 1947.

Ministrstvo za gradnje je iz predloženih prijav izbralo najrealnejše, poleg tega pa je Projektivni zavod pričel s študijem in projektiranjem družinskih in samskih stanovanj, ambulanz, internatov oziroma vajeniških domov, otroških jastil itd. Do izida investicijskega plana za leto 1948 je Projektivni zavod v Ljubljani s podružnico v Mariboru izdelal 11 projektov za družinska stanovanja, 5 projektov za ambulante, 5 projektov za vajeniške domove oziroma industrijske internate in 2 projekte za otroške jastile. Ti projekti so izdelani tako, da bodo z malimi izpremembami in prilagoditvami lahko služili v vseh primerih, kjer ne gre

za izredne zahteve investitorja. S tem je prav za prav vprašanje projektiranja teh objektov rešeno.

Od drugih konkretnih nalog je Projektivni zavod v glavnem izdeloval idejne projekte s poročilom, zaidalnim načrtom, predizmerami in planskimi pokazatelji, ki bodo lahko operativni služili kot podlaga za izdelavo operativnih planov, komisiji za revizijo projektov pa za presojo pravilnosti in ekonomičnosti rešitve. Na podlagi idejnih projektov izdelani glavni projekti ne bodo več podvrženi bistvenim izpremembam. Za izdelavo idejnih projektov so bile potrebne čisto obširne priprave: izbira lokacije, izdelava zaidalnega načrta, precizacija investitorjevega programa itd. pogosto dela, ki bi jih moral v glavnem izvesti investitor — ki pa so v večini primerov padla v breme projektantu. V mnogih primerih investitorji niso imeli in nekateri še danes nimajo pravega odnosa do teh vprašanj: čisto izviroje te pomanjkljivosti iz nepoznavanja lastne proizvodnje, nejasnih perspektiv razvoja in iz tega, ker obratni plani niso razčiščeni. Vsako pomanjkanje ali izpremembanje nujno potrebnih podatkov pa onemogoča ali pa zavira delo projektanta in izvedbo plana. Do izida investicijskega plana za leto 1948 je Projektivni zavod izdelal 73 idejnih projektov, od teh jih 12 ni prišlo v plan.

Primerjava investicijskega plana za leto 1948 s predhodnimi prijavami projektantskih nalog je pokazala, da so investitorji prijavljali nerealno, ker so prijave za 100% večje od investicijskega plana. Nekateri zgradb, ki so jih investitorji prijavili, v planu ni, za nekatero so prijavljene kvote daleko prevelike, dočim nekaterih zgradb, ki so v planu, investitorji niso prijavili. Nerazčiščeno je še vprašanje nekaterih lokacij in zaidalnih načrtov, dočim je velika večina teh vprašanj s socialno-ekonomskimi projekti že rešena. Prav tako nekateri investitorji zadržujejo dela, ker niso pravočasno pripravili gradbenih programov oziroma jih morajo zaradi nerealnih in previsokih zahtev z ozirom na postavke plana zniževati.

Stanje projektantskih del ob pričetku izvajanja investicijskega plana za leto 1948 je približno sledeče:

Za okrog 30% investicijskih del, ki so bila že pričeta v letu 1947, so projekti v celoti gotovi. Za nadaljnjih 30% so deloma idejni, deloma pa glavni projekti že gotovi. Od drugih 40% bodo izdelali okrog 10 do 15% projektov investitorji, drugo delo pa še čaka Projektivni zavod LRS. Gradbena dela in izvedba investicijskega plana zaradi projektov ne bo zadržana. K uspešni izvedbi bodo vsekakor mnogo pripomogle novo postavljene delovne norme in na podlagi teh uvedeno akordno delo.

Na okrajnem posestvu v Črešnjevcih bodo letos dvignili proizvodnjo za 50%

Dobre pol ure hoda od Radgone, leži v zadnji smerokovga gaja, nad vasjo Črešnjevci okrajno državno posestvo islega imena. Nastalo je pred letom dni. Danes se bavi predvsem z vinogradništvom — saj je 80% tal pripravljanih za vinograde — dalje s poljedelstvom, sadjarstvom in živinorejo. Uvaja tudi perutinarstvo in vrtnarstvo, da bo s svojimi pridelki zadostilo potrebam radgonskih in pozneje tudi drugih gosinskih podjetij v okraju.

Posestvo je bilo najprej dodeljeno agrarnim interesom. Ker pa se ni niso obnesli — vsak je gledal samo nase — je vzel sivar v roke okrajni izvršni odbor. Kakor je bilo prej vse zanemarjeno, tako je že danes vse na svojem mestu, posamezne površine so lepo obdelane in vse je lepo urejeno. Prvotnemu posestvu so bila naknadno dodeljena še druga, tako da obsega danes 90 ha. Da ga obhodiš in pregledaš potrebuješ dobri dve uri. Vinogradi merijo okrog 25 ha, z obnovljeni, z novim nasadom, na čemer se je delalo že lani, pa se bodo povečali na 30 ha. Obdelani so vzorono. Nasproti upravnega poslopja, kjer so prostori za pisarno, stanovanje, sindikalna dvorana in kuhinja, je tudi hlev. V njem vlada red in čistoča. »Zdaj gre«, pripomni starejši gospodarji pomočnik, ki poklada živini. »Prigospodarili smo že tri krave, 5 telic, dva plemenska bika, par volov in par konj. Živina je lepa; živinoreja je se zboljšala za 100%. V drugem oddelku redijo prašiče, tudi tam se kaže že lep napredek. Za plansko leto 1948 računajo v govejem hlevu na 6 glav prirastka, v sviniskem pa bo stanje naraščaja 60—80 glav.

V vinogradih so letos zasadili 60 arov belega burgundca po novi metodi (na takozvani Moserjev način). Tudi trsnica, za enkrat še v manjšem obsegu, je predvidena. Vinski pridelke je bil v l. 1947 prav dober, na ha so pridelali 35—40 hl. S tem, da so del površine pognojili s hlevskim in umetnim gnojem, se bo hektarski donos letos še dvignil. Največ gojijo zelenega silvanca, dalje renski rizing, mozler in laški rizing. Povprečna kvaliteta je od 12.50 do 15 maliganov. Obdelana površina nivo znaša 20 ha. Sevevani plan so sivoostojno izpolnili. Več pozornosti bodo letos posvečili sadonosnikom, katerih površina znaša 15 ha z 2980 drevesi. Na novo uvajajo takozvano plantazno sadjarstvo. Če ne bo kakšnih nezdod, pričakujejo 8—10 vagonov sadja.

Na posestvu je 14 vinčarij z 12 družinami s 60 vinogradniškimi uslužbenci. Vsi so člani sindikata. »Zadovoljni smo in nič nam ne manjka«, pravijo ko jih ogovoriš. »Delamo po 10 ur dnevno, potem pa lahko opravimo še svoje delo doma. Vsak ima deputat 80 arov nivo, redi 1 do 2 kravi in 2 do 3 prašiče. Kož zavedni člani sindikata so samoiniciativno in s prostovoljnimi delom obnovili gospodarska poslopja in stanovanjski blok, zato pa bo letos uprava poskrbela, da bodo obnovljena in prečiščena vsa njihova stanovanja. Redno imajo strokovna in politična predavanja. Za jesensko kop so si sami postavili norme. Povprečna norma enega delovnega dneva znaša 250 kv. m, z gnojenjem pa 200 kv. m. Normo so nekateri prekoračili za 10—20%. Pri drugih delih so posamezne norme naslednje: rezanje 550—600 trsov, vezanje šperonov 300—400, druga kop 350—400 kv. m.

Gružanska mladinska brigada kopije temelje za nove objekte tovarne »Ivo Lola Ribar« v Železniku

letno Skropljenje 20—25 arov, Skropljenje grozdiča 25—30 arov, donajanje vode 500 l in žveplanje 7000—8000 trt. Uslužbenci tvorijo brigado, ki ima 6 deselin. Vsak teden dobio desetarij navodila za delo. Uprava je s sindikalno podružnico tesno povezana. Prav to sodelovanje bo pripomoglo, da bodo, kakor pravijo, v tekočem letu dvignili proizvodnjo v vseh panogah gospodarstva za 50%.

Delavci goriških opekarn pozivajo k tekmovanju

Sprlo velikih potreb po gradbenem materialu v II. letu petletke, ko ustvarja delovno ljudstvo vse države temelje boljšemu življenju, ko se grade tovarne, bolnišnice, stanovanjska ter gospodarska poslopja in zadržali domovi za prevcit domovine v socializem, ko pripravljamo delavci goriških opekarn opako za gradnjo Nove Gorice, ki bo vstala kot dokaz moči ljudskih množic, ki niso pozabile na Trst ter Gorico napovedujemo

TEKMOVANJE OD 1. MAJA DO 1. OKTOBRA 1948

- Tekmovanje bo obsegalo:
1. Katera opekarna v LRS bo v času tekmovanja najbolj presegla povprečno urno produkcijo zidne in strešne opeke.
 2. Katera opekarna v LRS bo v tekmovanju dosegla najvišji odstotek svojega produkcijskega plana za surovo in žgano opeko.
 3. Katera opekarna v LRS bo dosegla v tekmovanju najnižji procent izostankov delavcev pod povprečjem.
 4. Katera opekarna v LRS bo dosegla v tekmovanju najmanjši odstotek obratnih nezdod.
 5. Katera opekarna v LRS bo imela v tekmovanju najmanj bolovanj delavcev pod povprečjem.
 6. Katera opekarna v LRS bo pridobila največ naročnikov za »Delavsko Enotnost«.
 7. Katera opekarna v LRS bo včlanila največ delavcev svojega obrata v sindikalno organizacijo.
- Pridružite se temu tekmovanju in vložite vse sile v produkcijo opeke — v izgradnjo naše države za zmago socializma! Delavci goriških opekarn.

Tudi Tomajci bodo zgradili združni dom

Tudi Tomajci bodo zgradili združni dom. Dolgo časa se niso mogli pripraviti k delu. Zvedeli so pa, da jih nameravajo obiskati slušatelji slavističnega oddelka vseučilišča iz Ljubljane, da pregledajo kraje, kjer je živel Srečko Kosovel. Ker jih žele čim lepše sprejeti, so se odločili, da morajo do tega dne napraviti dvorano v združnem domu. Zgradili so za delo vsi, od pionirjev do najstarejših. Dvorana bo do določenega dneva urejena in Tomajci bodo, veselji svojega truda, lahko sprejeli slaviste v novo zgrajeni dvorani. S. Z.

V tovarni kleja je začel obratovati nov oddelek za kostni klej

Dne 30. aprila je začel obratovati nov, modern oddelek za proizvodnjo kostnega kleja, ki je bil zgrajen na ruševinah, katere je povzročila železniška eksplozija 22. februarja 1947. Ob tej priliki je delovni kolektiv tovarne kleja slovesno proslavil veliko delovno zmago ob navzočnosti podpredsednika vlade in ministra industrije LRS tov. dr. Marijana Breclja, pomočnika ministra industrije tov. inž. Kremžarja in zastopnika Glavne direkcije kemične industrije LRS tov. glavnega inženirja Vinka Kuljša.

V skromno, toda okusno okrašeni glavni dvorani novega oddelka je prvi spregovoril tov. minister, ki je poudaril naloge delavskega razreda v današnjem času, opozoril na budnost pred sovražnikom ter čestital delovnemu kolektivu k doseženim uspehom. Nato sta glavni inženir Glavne direkcije kemične industrije LRS in direktor tovarne kleja prikazala bor-

bo kolektiva za postavitev novega oddelka, visoko delovno zavest ter vztrajnost pri izvrševanju nalog in premaganju težav. Direktor tovarne je zatem izrekel pohvalo in razdelil nagrade tistim, ki so se najbolj odlikovali pri novogradnji in montažnih delih.

Slavnost je zaključil predsednik sindikalne podružnice, ki je v svojem govoru podal pregled o izvršenem prostovoljnem delu pri novogradnji ter v imenu vsega delovnega kolektiva podal obljubo: »Trudili se bomo z vsemi silami, da bomo izpolnili vse naloge, ki nam jih postavljata delavski razred in Partija s tovarišem Titom na čelu, da bomo čim več pripomogli k izpolnitvi petletnega plana in na ta način pomagali ustvariti socializem v naši državi. Ta naša obljuba naj bo odgovor vsem agentom tujeja imperalizma, ki skušajo s podlimi sredstvi zavirati naš polet in izvršitev plana.«

Pregled neposejanih površin je velike važnosti za končni uspeh setve

Pomladanska orna kampanja se bliža koncu. Po dosedanjih poročilih je bilo do 6. t. m. preorano 93% površine, kar pomeni velik uspeh za naše kmetištvo. Velik delež k uspehu orni kampanje v Sloveniji so doprinesli brigadirji strojno traktorskih postaj, ki so doslej preorali 71% površin predvidenih po planu. Njihov delež je predvsem velik v nižinskih krajih, kjer so pogosti za traktorsko oranje ugodnejši. Tako je delovni kolektiv strojno traktorske postaje v Murski Soboti preoral 104% po planu predvidene površine in s tem prekoračil plan za 4%. Traktorska postaja v Ajdovščini je izpolnila plan za 77%, v Brezicah za 81%, v Celju za 59%, v Ljubljani za 77%, v Mariboru za 65% in v Novem mestu za 64 odstotkov.

Iz dosedanjih poročil s terena je razvidno, da pomladanska setvena kampanja v naši republici dobro napreduje. Ugodne vremenske prilike so ugodno vplivale na dober razvoj žitaric. Po uradni evidenci je dosedaj plan setve žitaric dosežen preko 50%. Plan setve industrijskih rastlin je dosežen za 54.23%, od tega: sladkorne pesce za 85.16%, helmja za 76.90%, dočim je plan setve oljne repice presegzen za 38.94%. Krompirja so po dosedanjih uradni evidenci posadili za 57.16%, zelenjave pa za 61.79%.

V nedeljo, 9. maja, bo v vsej Sloveniji drugi množični pregled neposejanih površin, ki bo točno ugotovil površine ogroženega sektorja. Ta

pregled je velike važnosti za končni uspeh setvene kampanje. Zaradi tega bodo vsi aktivisti, ki so zadolženi od OLO-jev, v vsakem posameznem kraju točno pregledali površine in poskislali vzroke, zakaj posamezne parcele še niso obdelane. Na osnovi teh ugotovitev bodo KLO-ji storili vse, da pomagajo kmetovalcem-lasnikom še pomagalanih njiv. Od rezultata te akcije bo v mnogočem odvisen popoln uspeh setvene kampanje. Z prv pregled neposejanih površin nam je pokazal, da je uspeh te akcije odvisen od pripravljenošči aktivistov, ki naj se temeljito seznanijo z uredbami, da bi na ta način čim uspešneje izvršili to svojo važno nalogo. Prav tako naj skrbijo KLO-ji za točna poročila o akciji, ki morajo nuditi jasen pregled položaja posameznih krajev. Na ta način bodo s svojo aktivnostjo v drugem pregledu neposejanih površin posamezni KLO-ji najbolj pripomogli k uspešni izvedbi letošnje setvene kampanje.

Kosmati cvetožer napada

Lani so sadjarji in vrtnarji prvič opazili v večjem obsegu kosmatega cvetožera. Mislili smo, da je ta novi škodljivec le prehodni, a letos se pojavlja znova in v še večjem obsegu kot lani. Prve hroščke smo v Ljubljani opazili letos 12. aprila, in sicer najprej na vrtnem cvetju. Izjedli so cvetove nizkih perunik, naskočili hru-

šice in hijacinje, narcise, zdaj kvarijo tulipane, napadi so v silni količini rumene cvetove zlatega ribeza, dočim se zdaj cvetloče vrtno kosmulje in trobenčic začuda še ne lotevajo. Posebna praktična škodljivost kosmatega cvetožera pa je v tem, da napada cvetlje češnji in da je lani pokazal in bo letos gotovo obnovil velik apetit do cvetja hrušk in jablan. Lani je ta škodljivec uničil 60—90% cvetlja na sadnem drevu. Letos pa smo lahko še na slebšem, kajti v našem okolišu, pa tudi marsikje drugje v Sloveniji, je zima domala povsem uničila cvetno popje predvsem žilninih hrušk, pa celo nekaterih jablan, tako da bi bili preostali cvetovi res potrebni naše budne pažnje.

Ako dopustimo, da se kosmati cvetožer namnoži do mile volje, bo propadlo naše sadjarstvo in vinjarstvo, bo propadlo vrtno semenogostanje, v nevarnost pa bo tudi naša prehrana. Kajti ta škodljivec je napravil pri nas lani veliko škodo na repici in rži. Ta hrošček je 8—10 mm dolg, temnorjava siv, močno posul z dlačicami lišičje rdeče do začije sive barve. Po pokrovkah kril ima umazano bele zvite ščelke. Je zelo okreten in uren letalec ter brez dvoma zelo doberh oči. Ob ordem vremenu ne napada, pač pa ob toplih pomladanskih urah. Tedaj je silno požrešen. Ni mu baš do cvetnih listov, s pravo požrešnostjo pa požre razpolodne organe cvetla, prašnike in pestilce, s čimer uniči sad in seme.

Hrošček pride pač iz zemlje, kjer prezimi. Tudi ne prenočuje na napađenih rastlinah, kakor to dela majski hrošč, nego se skriva v prsti. Zato vidimo na mnogih hroščih od zemlje umazana krila. Komaj pride pomladi na dan, že začne množiti potomstvo. Obramba pred tem novim škodljivcem bo težavna, zaenkrat obstoja le v obiranju hroščev z napađenih rastlin. Seveda je mogoče le tedaj, ako so nasadi zelo nizki in nara tako delo dopuščajo skopo odmerjeni čas. Bil bi prav, če bi šole opozorile mladino na žiga res nadežnega hrošča. Suha leta bodo koristila hrošču in otežila naš poljotaj. Kdor le more, naj prične takoj in redno varovati svoje drevje in cvetje. —že

V murskosoboškem okraju bo v maju dograjenih 7 združni domov

Okrajna uprava za gradnjo združni domov v Murski Soboti je bila zaradi nedelavnosti pred nedavnim reorganizirana. Nova uprava se je dela lotila resno in uspeh ni izostal. V kratkem času so dela na gradiliščih napredovala toliko, da bo v mesecu maju v mursko sobotkem okraju dozdanih in otvorjenih sedem združni domov. Prvi združni dom bo dograjen na Dan zmage, 9. maja, v Gornji Lendavi.

V Lembergu gradijo združni dom

Starodavni trg Lemberg leži tesno stisnjen med strmimi hribi. Ne vidiš ga, dokler ne prideš do njega, pa priidi od katere strani hočeš. Po sredi trga teče potokček, levo od njega stoji kmečke hiše, desno lepa šola, malo više sivi rotovž iz srednjega veka, ob njem sramotilni kamen, katerega domačini imenujejo »pranger« z bronasto roko in mečem; obenj so nekaj grajek valpti privezovali uporne tlačane. Trg je eden najstarejših v Sloveniji. Izza turških časov je bila tu sodnija in druga oblastva in davni pradedi so tod junaško odbijali turške napade. Današnji rod je nekoliko trd in hrpav, a v bistvu dober. Pri kozarku vina, saj trta raste v obilni meri nad trgom, če je letina ugodna — se mu razveže srce. Tekrat rad govori o burni preteklosti in s ponosom omenja borbo s Turki in graščaki. Za zidavo združnega doma so se Lemberžani takoj ogreli. Krajevni odbor OF in okrajni aktivisti so sklicali sestanek in Preklov Jaka je dostavljaval vabila od hiše do hiše. »Zvečer je sestanek« — je dejal pri vsakih durh. »Združni dom bo mo zidal! Le pridite!« »Kaj bo pa to?« je vprašala Polenovka.

»To bo... to bo,« se je popraskal za ušesom Jaka — »to bo velika hiša. Združni dom pač. Boste že zvečer slišali. Le pridite! Več ni utegnili povedati. Lovčakovo krmo, kjer je bil sestanek, so še dosti dobro obiskali. Stari očanci so posedli okoli peči ter živahno debatirali, ne zmeneč se za mladino in ostale, ki so čebljali za mizami. Tovarišica Hilda in tovariš Tine sta razložila pomen združnega doma, način gradnje in vse, kar je s tem v zvezi. »Kje bomo pa vzeli denar?« — je oglašil nekdo iz kota. »Ali bo dela država?« Tine se je nasmehnil. »Združni dom bo vaš, zato ga boste gradili z lastnimi sredstvi. Treba je samo dobre volje in dom bo tu. Vsi skupaj ste velika družina, in če bo vsak prispel po svojih močeh — eni z delom, drugi z materialom, ali kako drugače, boste imeli uspeh. In ponosno boste na delo, ki ga boste sami izvršili! Začetek pa je treba takoj! Ze sedaj v januarju. Vreme je ugodno in dela na polju se ni. »Toda okoliš KLO je majhen. Težko bomo zmogli,« se je oglašil Polenovka.

»Prav zato! Če hočete obdržati sedež krajevnega ljudskega odbora, boste morali skrbeti za primerne prostore v združnem domu bo dovolj prostora za poslovne lokale. Tudi kmetijska zadruga in prosvetna dvorana bosta dobili svoje prostore.« Končno so se zedinili za stavišče in izvolili pripravljajalni odbor. Podrobno so se razgovorili o vsem potrebnem, razdelili delo in trdno obljubili, da bodo z delom takoj začeli. Nazadnje so odobrvali sklep celo tisti, ki so v začetku godrnjali. »Ni šment, če vsi skupaj ne bomo zgradili naše stavbe!« je zaključil Polenovka, ki je vstal izza mize. »Kamen imamo v lastnem kamnolomu, pesek je doma, opeko smo pa za itak pekli pred leti v vas. Popravili bomo peč, pa je! Les rase levo in desno po hribih — in združni dom bo dobil takole tam v poletju — klobuk, če bomo dobro prijeli!« Prve dni po sestanku so v Lembergu govorili samo o združnem domu. Sklepi so pa ostali — žal, le bi besedah. Obljubljeni les se ni podal, kamnolom je sameval, kakor prej, opekarna je spala. Nerg-či so pričezli iz Lukenj — kakor martinčki v polnem soncu — ter sejali malodušnost. Združni dom je bil pozabljen. Pripravljajalni odbor je imel sicer voljo do dela, a se je vse preveč zavlačeval na pobudo z okraja, Krajevni

odbor OF ni znal v vaščanih vzburitih zanimanja za delo. V februarju so sklicali drugi sestanek, Obisk ni bil dober. Majhna gostilniška soba je bila do polovice zasedena. Zborovalci pa — kolikor jih je bilo navzočih — so svečano obljubili, da bodo z delom takoj začeli. Takoj drugi dan! Drugi dan je zapadel sneg. Do kolena ga je nasulo. V takem vremenu pa res ne moremo,« se je tolažil Mavec, ki si je bil že pripravil orodje za lomljenje kamna. Sneg je skopel. Pomlad, Zopet so sklicali sestanek. »Sedaj pa res ne smemo odlašati,« so rekli vsi enoglasno. Tovarišica Hilda je prišla na sestanek in Tine je govoril, Počas, kakor bi vsako besedo pretehtal, jim je stavil v zglede razna gradilišča, kjer tudi v snegu niso prenehali z delom. »Povsod tam« — je s poudarkom dejal »kjer je uvedena dobra organizacija dela in kjer je pripravljajalni odbor tesno povezan z odborom Fronte, rastejo združni domovi, da je veselje. Vi pa samo prikujujete, obljubujete, pritrjujejte — storite pa nič. Če bi vam rekeli, da je tale stena črna, bi rekli ne bev, ne mev, šele, ko bi odšel, bi mi dejali, da sem osel, ko vse bomo še nadoknadili!« — je skesano pripomnil Polenovka — »samo za denar bo trda.«

»Tudi denar bomo zbrali! Prosto-vojni prispevek — morda kakšna pridrivec...« »Da, da! Priveditev. Viš ga vraga, nato smo pa čisto pozabili! Saj, saj!« Pa so Lemberžani krepko prijeli za delo. Kar so od vina so pripeljali. Kako bi tudi ne? Saj je vino v lamberških hribih doma! In še kakšno! Tudi pišček je zavilil pri Ogliču. To se je kuhalo in peklo pri Lovčaku tisto nedeljo popoldne! Obe sobi sta bili zasedeni do zadnjega kotička! In še so prihajali! Zasukalo se je pa staro in mlado! Še Itov Miha — o katerem so pravili, da še ni nikdar prestopil praga gostilne — je ta večer zaplesal. Bil je res vesel! »Vse za združni dom« — je odmevalo po sobi. Ko so prireditelji po končani veselici odšli stroške od dohodkov, so se jim obrzi podaljšali. »Hudiča! Kaj samo?« Vse premalo je tega premetnega papirja! Novač je skoro jezno odrinil bankovce po miz. Vunič, ki je stal ob mizi, si je nerazumno popravil naočnike in jezno prikimal: »Tako je! Če bi bili mi vsi, ki smo trčili čas za pripravo veselice, prijeli za krampe in lopate, bi bili odrinili najmanj petkrat toliko! Mi vse preveč govorimo, debatiramo, se prepiramo, a delamo premalo! Jaz pojdem — pa takoj jutri — v kamnolom.

Kdo gre z menoj? Mi samie — je trdo poudaril — moramo prvi začeti. Ostali bodo že prišli za nami!« Obljubili so po vrsti: Vrečar, Ogrin in Vanič bodo lomili kamen, Mavec in Hren bosta vozila, ostali pa sekali les. In zadovoljni so se razšli. V kamnolomu so zvenketalji krampi. Lepo oglatlo kamenje je drčelo po strmini. Kup se je večal. Popoldne sta prišla vozilka — kakor so se bili dogovorili. Na hrbu so padle smreke. Vaščani so pristuhnili. »Glejte, kamen že lomijo. Pa sam predsednik je tam in pomaga.« Stari Polenovka se je počeljal za ušesom. »Jutri pojdem še jaz z teji!« »Jaz tudi! Jaz tudi!« so pritrtili še drugi. In res so prišli. Še tisti, ki so v začetku mrmrali, so prijeli za delo. »O, saj Lemberžani nismo kar tako — so se smejali, ko so nakladali težke skale na vozove. Vanič se je poredno smejal. »Vidite, besede rabejo, a vzgledajte! Lemberg se prebuja! Kasno sicer, a vendar —!« Da, res je, Lemberg se prebuja. Ko se bo vse prebudilo in ko bo združni dom dobil klobuk, bomo pa že zaplesali lastero. Grajo ali hvalo, kakor bo pač potrebno. Sime Zajc.

Nova pridobitev v tovarni blagajn v Košakah pri Mariboru

Kako lepe delovne uspehe in gospodarske pridobitve ustvarja prava delovna zavest naših poštvalnih ljudi po naših podjetjih in drugod, nam prica nova tehnična pridobitev tovarne blagajn v Mariboru. Doslej so na roko rezali pločevino za izdelovanje blagajn, kar je zahtevalo ogromno časa, telesnega truda in več delovnih moči. Ker je bilo na tak način delo bolj zamudno, je moral en oddelek čakati na drugega.

Racionalizator Andrej Gradišek, tehnični vodja in ravnatelj podjetja, je v svojem vztrajnem prizadevanju za izboljšanje načina dela prišel do novega strojnega rezanja pločevine. S pomočjo inž. Šaupaha, ki mu je pomagal pri načrtih, je izdelal stroj - škarje za rezanje pločevine (na električni pogon), kar pomeni izredno veliko tehnično pridobitev v podjetju. Pri konstruiranju tega stroja, je moral prebrskati mnogo težav. Pri njegovem delu ga je oviralo zlasti pomanjkanje potrebnega materiala za sestavne dele, toda z iznajdljivostjo se mu je zamisel vendarle dobro posrečila. Za ogrodje novega stroja je porabil vrata nekdanjih zaklonišč, osovino so dale delavnice državnih železnic, ostali material je nabavil deloma pri "Odpadu" in drugod. Ležaje so napravili iz prelitega starega materiala. Prav tako je izdelal sam glavni del stroja, rezalni nož ali škarje. Te morajo biti iz orodnega jekla, ki ga moramo sicer uvažati za dragoceno devizo. Tov. Gradišek je iz več manjših delov ta-

kega jekla zvaril in izdelal dvometrske škarje za mrzlo rezanje pločevine in tako dobil vse potrebne dele, iz katerih je potem izdelal stroj.

Z novim, strojnim rezanjem pločevine se ni le skrajšal delovni čas za 90%, temveč je tudi znatno zboljšana kakovost izdelkov ter omogočena izraba vseh pločevinskih odpadkov, ki se sedaj lahko s pridom izkoristijo za izdelovanje kovinske galanterije.

Novi stroj upravlja le ena delovna moč, dočim so pri ročnem rezanju morali sodelovati trije, pa tudi izdelki so bili manj dovršeni.

Ta pridobitev bo vsekakor vplivala na povečanje proizvodnje podjetja ter se bodo tudi stroški izdelovanja znatno znižali.

Pa še neke druge novice se je razveselil delovni kolektiv tega podjetja. Ključke blagajniških vrat, ki so doslej zahtevale komplicirano delo, sestavljanje in oplemenjevanje (poniklanje), izdelujejo sedaj na enostavnejši, hitrejši in cenejši način. Po zamisli tov. Gradiška je strugar Franc Vračko izdelal model (železni kalup) za vlivanje teh ključkov (ki so bile prej železne) iz aluminija. Sedaj ko te ključke vlijejo, so zmanjšali stroške za delo in material za 83% ali nad 80.000 din na leto, izdelki pa so boljši kakor prejšnji.

Tako prispeva tudi delovni kolektiv tovarne blagajn v Mariboru s svojo poštvalnostjo in racionalizatorstvom k našemu gospodarskemu napredku.

stopnik komiteja za soc. ekbrstvo pri zvezni vladi in zastopnik ministrstva za prosveto.

D. M.

Uslužbenci Narodne banke v Mariboru urejajo knjigovodstvo zadrug

Uslužbeni sindikalne podružnice Narodne banke v Mariboru so se obvezali, da bo 20 članov podružnice v prostem času obiskalo 10 zadrug v okraju Maribor-okolica, kjer bodo pomagali pri urejanju in ureditvi knjigovodstva.

Čitalnica na železniški postaji v Beogradu

V Beogradu so odprli čitalnico na železniški postaji. Za to koristno ustanovo je dala inicijativo uprava Doma kulture, pomagala pa je glavna direkcija za eksploatacijo železnic in še nekatere ustanove. Čitalnica je namenjena predvsem potnikom, pa tudi ostalim beograjskim delavcem. Ima tri lepo opremljene sobe, izmed katerih je ena namenjena inozemskim potnikom.

ODPRAVIMO NAPAKE! Nepravilno ravnanje KLO v Novi vasi

Organi NM v Novi vasi so blokirali nekaj pšenice in drugega žita cerkovnikom, ki so ga protizakonito nabirali od hiše do hiše. Bišvi OLO Rakek je to žito zaplenil in dal na log KLO Nova vas, da ga razdeli med socialno šibkeje. Zgodilo pa se je popolnoma obratno; nekateri odborniki KLO Nova vas, socialno močnejši, ki imajo po 15 do 20 ha zemlje, so si na seji sami odločili kar po 20 kg pšenice in jo vzeli, svede pa ugodni ceni 5 din za kilogram.

Socialno šibkejši z enim do dva ha zemlje upravičeno kritizirajo tako ravnanje. Administrator in predsednik omenjenega KLO sta stvarno potrebna, ker živita od službe in nimata svoje zemlje, nikakor pa niso upravičeni tisti odborniki, ki imajo od 15-20 ha zemlje. Zato naj sprejeto žito vrnejo, da se razdeli med upravičene, ki jih je več kot dovolj.

Razkrinkani škodljivci

V zadrugi pekarni v Dolnji Lendavi so odkrili grdega špekulanta. Poslovodja zadrugne pekarnice Ermeny Stefan, kateremu se je v letu 1946 posrečilo vrniti se na tako odgovorno mesto, je še delj časa izkoristil za upanje ljudske oblasti ter kradel, dokler mu oblast ni prišla na sled. Preiskava je ugotovila, da je jemal iz pekarnice dnevno po dva kg kruha brez nakaznic in brezplačno in ga nosil svoji materi, ki je dajala svinjam. Samo v letu 1947 je na ta način zmožil iz pekarnice nad 2000 kg kruha in je lahko razumljivo, da je zredela 220 kg težko svinjo. Samo s tem je ta škodljivec oškodoval zadrugo za okrog 14.000 dinarjev. Svede je v svoji pohlepčnosti šel še dalje. Od vojakov, ki so v pekarni pekli kruh za JA, si je prisvojil 100 kg bele moke, jo nosil svoji materi za približek in prodajal tudi drugim špekulantom po visokih cenah. Kradel je tudi volaške vreče.

Da bi mu pa »poslovanje« šlo bolj v redu, si je poiskal somišljenike, ki jih je našel med svojimi uslužbenci v pekarni. Franc Šraj in Teresija Gene sta mu pomagala; zato sta dobivala dnevno vsak po 2 kg kruha. Poleg tega so našli ob preiskavi pri Genčević večjo količino moke. Ljudstvo zahteva za te škodljivce najstrožjo kazen.

J. D.

ŠIRITE TISK OF! POPRAVEK

»Kmečki glas« opozarja svoje bravce, da se mu je v zadnji številki, kjer objavlja navodilo o »Prodaji koruze kmetom v neiztorodnih predelih«, pod točko 2., vrnila neljubna tiskarska pomota.

Količina koruze, ki jo kmetje lahko kupijo po vezani ceni v mesecu maju, juniju in juliju znaša 9 kg mesečno na vsakega družinskega člana, ne pa 9 dg, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

Na bregovih Kame gradijo nove hidroelektrične objekte, ki bodo po svoji zmogljivosti na drugem mestu v državi. Približna površina teh objektov bo znašala 1600 km². Po zgraditvi teh objektov bodo lahko plule velike ladje po Kani vse do Solikmaka, cenena električna energija in velika prirodna bogastva Urala pa bodo olajšala razvoj industrije, elektrifikacijo uralskih železnic ter ustanovitve novih industrijskih panog.

Raziskovanja o planetu Marsu Po poročilih Tassa je znani sovjetski zvezdoslovec Grigorij Tikhov napravil novo, zanimiva raziskovanja o planetu Marsu. V razgovoru s Tassovim dopisnikom je izjavil:

Naša zadnja opazovanja so še enkrat potrdila, da je na Marsu rastlinstvo. Zvezdoslovci so že napravili hipotezo, da so na Marsu pasovi, ki so v bližini tečaja najbolj ugodni za rastlinstvo. Dan traja pol Marsovega leta ali skoraj vse naše leto. Temperatura pa je približno 20 stopinj pod ničlo. Ti pasovi so najbolj bogati po vodi, ki prihaja iz polarnega snega, ki se topi. Da obstoji na Marsu rastlinstvo, je ugotovljeno dejstvo.

Stroji za železnice Letos bodo dobile sovjetske železnice več tisoč novih strojev, s katerimi bo omogočena mehanizacija težkih del. Zelo zanimivo je novo sovjetsko avtomatično dvigalo za nakladanje, ki bo s svojo močjo in gibljivostjo znatno pre-

KULTURNI PREGLED

Zbornik znanstvenih razprav

(Izdaja profesorski zbor pravne fakultete, XXII. letnik, 1948)

Pravna fakulteta je tudi letos izdala svoj tradicionalni zbornik razprav s prispevki svojega profesorskega zbora. Letošnji zbornik je posvečen spominu v lanskem decembru umrlemu profesorju fakultete in rednemu članu Akademije, M. Škerlju. V obširnem uvodu je prof. R. Sajovic zbral podatke o življenju in delu pokojnega M. Škerlja, zlasti pa podal podrobno in izčrpno bibliografijo njegovih znanstvenih razprav in člankov. Zbornik vsebuje tudi še obširno predsmrtno študijo pok. prof. Škerlja samega: »Najva nova zakona o menici in čeku in njihju slovensko besedilo v uradnem listu FLRJ, ki preko izčrpnih in vestno obravnavane ožje stvarne načtenja širša zanimiva vprašanja, med njimi zlasti odnos naše sedanje države do mednarodnih dogovorov, ki jih je sklenila predprilaska Jugoslavija.

Vsebinska zbornika je mnogovrstna in so poleg omenjenega uvoda in razprave prof. Škerlja priobčene še sledeče:

Prof. G. Kušej je prispeval razpravo iz področja našega državnega in ustavnega prava: »Vrhovni državni organi po ustavi FLRJ s posebnim ozrom na njihov medsebojni odnos«. Iz kriminalistike sta dve razpravi, in sicer: »Kriminalna geografija kot kriminološki problem« prof. A. Maklečova in »Vpliv sugestije na izpovedbo«. V naslovu mnogo obeta obširen prispevek prof. V. Murka: »Nastanek državnih gospodarskih podjetij v Jugoslaviji«, za katerim je priobčena izvorna pravno in politično primerjalna študija docenta L. Sveteka: »Pravica do dela in delovna dolžnost v sodobnih družbenih sistemih«. Zadnja razprava je predelano nastopno predavanje prof. L. Vavpetiča: »O nedoločnih pojmi v pravnih normah, ki spada v teorijo prava in razlage pravnih

predpisov sploh in v teorijo upravnega prava še posebej.

Pričujoči zbornik zahteva kot publikacija naše univerze z razpravami njenih učnih članov, v katerih se izraza in uveljavlja njihova znanstvena vrednost, temeljito, izčrpno in kritično oceno s stališča naše družbene stvarnosti do takrat kritično obravnavane se tu ne moremo spuščati, zadostuje naj nekatere pripombe: Žal moramo ugotoviti, da sodobnim malom pravne znanosti v dobi naše rasti v socializem docela ustreza le razprava Leva Sveteka, tako po svoji metodi, ideološki dognanosti in jasnem slogu. Aktualna je po svoji vsebini razprava prof. Kušaja, pri kateri pa moti na nekaterih mestih idealistični pogled na pravo. Razprava prof. Vavpetiča trpi zaradi abstraktnosti, neenotnosti in pogoste nejasnosti, v katerih se tudi sicer pravilni zaključki porazgubijo.

V celoti pa moramo odkloniti razpravo prof. Murka, ki presentljivo dokazuje, da nima avtor niti najosnovnejšega prijema do družbenih osnov in s tem do pomena, ki ga imajo državna gospodarska podjetja v svobodni Jugoslaviji in v socializmu na splošno. Razprava je učinkovit primer, kako izgubi znanost, ki se oddalji od politične in družbene stvarnosti, svojo resničnost in tako tudi svoj značaj znanosti. V rokah nekritičnega bralca bo razprava naravnost škodljiva.

Ce hočemo združiti vtise ob izidu in vsebini zbornika, dobimo sliko zbirke razprav, ki so pisane pretežno radi piscev samih, ne pa radi posredovanja pravne znanosti sedanjih in bodočih pravnikov, predvsem pa razprav, ki niso pisane iz potrebe in nalog našega časa, naše družbene vsebine in naših perspektiv. S. P.

Koncert gimnazijske mladine v Celju

V okvir celjskega kulturnega tedna (od 24. do 30. aprila) spada koncert, ki ga je priredil 28. aprila 1. 1948 mladinski zbor I. celjske gimnazije, se nehote vprašamo, kako je mogoče, da mladinski zbor v tako kratki dobi doseže tako popolnost, za katero bi ga lahko zavidali najboljši zbori. Večini zborov manjka predvsem enotnosti v skupnem izvajanju, čut, da je zbor izraz kolektivna na umetniško-kulturnem polju, ki lahko samo z združenimi močmi obvlada vse zahteve zbornega petja. Mladinski zbor celjske gimnazije je to dosegel, ker so se zavedali, da je samo od vztrajnega kolektivnega dela odvisen tudi uspeh njihovega zbornega petja. Ta čut nerazdružljive enotnosti, ta povezava v harmonično celoto, ki diha z enotnim ritmom, umetniškimi doživljenjem, hotenjem in stremiljenjem, vezanim z vzorno disciplino je dal takšen rezultat, da je publika očarana sledila izvajanju. Pri zboru, ki izvaja vsako delo s prodorno mladinsko življenjsko silo, se vidi istočasno plod sistematičnega dela, predvsem v pravilnem dihanju, čistem in sigurnem intonacijskem nastopu, v različni izgovorjavi, dovršenih prehodih in v silnih dinamičnih niansah. Kulminacijo in pravi

vi triumf tehnično dovršenega petja, vezano z umetniško poglobitvijo je žel zbor pri Adamičevi pesmi »Rožmarin«, Lajovčevi »Kroparji« in Devčičevi »Dižimo brigade«.

Ves spored koncerta, ki vsebuje tri dele, prvi posvečen partizanski in množični, drugi umetni in tretji narodni pesmi, je doživel tako buren aplavz, da bi moral pevski zbor ponoviti vsako pesem, kar pa je bilo zaradi obsežnega programa nemogoče. Ponovili so Devčičevo »Dižimo brigade« in Mihečičevo pesem »O Zilici« ter na kraju dodali še Adamičovo »Oglar« in ponovno na splošno zahtevali »Dižimo brigade«, ki je manifestativno zaključila uspeh vztrajnega in skupnega dela celjske gimnazijske mladine in njenega dirigenta E. Kuneja, ravnatelja glasbene šole v Celju, kakor tudi ravnateljstva in profesorskega zbora celjske gimnazije, ki so s polnim razumevanjem podpirali ta umetniška stremiljenja.

Mladinskemu zboru I. celjske gimnazije, ki bo ponovil svoj koncert 5. maja 1948 v Opatiji in predvidoma še ta mesec v Zagorju, želimo isti veliki uspeh in zaslužen priznanje, kakor ga je doživel na vseh dosedanjih prireditvah. Jos. Bajde

Jugoslovanska kronika

Te dni je izšel prvi obsežni zvezek tretje hrvatske književne revije z naslovom »Hrvatsko kolo«, ki jo izdaja Matice Hrvatska. »Hrvatsko kolo« je dolejš izhajalo v obliki knjige letno, med rednimi publikacijami Matice Hrvatske. Sedaj pa se je odobor odločil, »Kolo« izdati v revialni obliki vsake tri mesece, kar je treba najpogosteje pozdraviti.

Prva številka revije je izšla na 240 straneh, v bodoče pa bodo številke obsegale 12 tiskovnih pol. Prinaša veliko zanimivega gradiva. Na uvodnem mestu je nastavljen daljši članek Zlatana Srećca »Kaj je novi slovenski pokret in kaj hoče«.

Članek Antona Slodnjaka »Oton Zupančič - sedemdesetletnik« v prevodu Hiacinta Petrisa v marsičem odpira nove razglede. Med članki omenjam še odlomek iz spominov Aleksandra Herceca o revoluciji l. 1948 in obsežen esej Ervina Sinka (na 40 straneh) »Kulturna dediščina in socialistični realizem«.

Cez sto velikih strani je posvečenih drobneemu gradivu, feljtonu, razgovorom o novih knjigah, revijam, gledališču, filmu, radiofoniji in likovni umetnosti. Hrvatska revialna književnost je zavzela sedaj prvo mesto v Jugoslaviji. Tisto, kar da največ življenja revijam in česar zlasti v Sloveniji tako pogrešamo, so Hrvati sedaj dosegli. Med drugim je G. Krklec spregovoril kratko o najnovejšem Kranjčevem romanu »Fara sv. Ivanca«, o Vidmarjevem prevodu Mollera, o Slokanovi »Povest o belem kruhu« in o reviji »Novi svet«.

Revijo urejajo Slavko Kolar, Peter Lasta in Marjan Matkovič, ki je tudi odgovorni urednik.

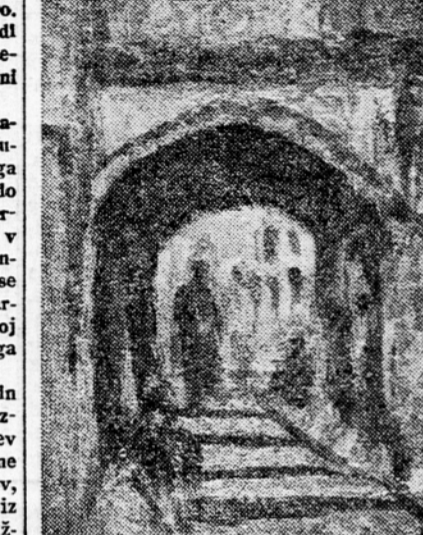
T. P. Znani posrednik med poljsko in jugoslovanskimi književnostmi prof. Julije Benešić je dovlstil hrvatsko-poljski slovar, ki je polj dvajsetletnega dela. Slovar je že v tisku. Izda ga Nakladni zavod Hrvatske v Zagrebu v dveh knjigah, ki bosta obsegali okrog 100 tiskovnih pol. Zaradi svoje obsežnosti bo ta slovar veliko pomnil tudi v hrvatski književnosti, ker bo hkrati eden izmed najboljšejših slovarjev, ki so zadnja desetletja izšli pri nas. Verjetno bosta obe knjigi izšli še v letošnjem letu.

Sarajevska založba »Svetlost« je izdala knjigo novel (»Pripovijetke«) Zije Diz-

darevića. Dizdarević je bil nadarjen pisatelj, ki se je rodil v Fojnici. Z nekaj novelami se je predstavljal že pred zadnjo vojno. Njegovo življenje je tragično ugasnilo v taborišču Jasenovac leta 1942. Predgovor njegovi noveli zbirki je napisal Branko Copić.

V društvu hrvatskih književnikov je Miroslav Krleža predlagal, naj bi letos postavili spomenika Marinu Držiću in Silviju Kranjčeviću. Predlog je bil sprejet in je izvoljen za odbor, ki bo skrbel za postavitev obeh spomenikov. Letos mineva 400 let, da je duhovniški komediograf Marin Držić izdal pastirsko igro »Tirena« in 40 let, kar je umrl v Sarajevu pesnik Silvije Kranjčević. Ob tej priložnosti omenjam, da je Nakladni zavod Hrvatske pred kratkim izdal v zbirki »Klasično gledališče« dve Držičevi deli (»Plakire«, »Skup«).

Z umetniške razstave v Postojni

Leo Vilhar: Arabska ulica

Posvetovanje mladih književnikov

Mladi književniki Slovenije se pripravljajo na posvetovanje, ki se bo pričelo 22. maja in bo trajalo tri dni. Posvetovanja se bo udeležilo okoli 150 mladih književnikov, kot gosti pa bodo prisostvovali tudi delegati iz ostalih ljudskih republik in Svobodnega tržaškega ozemlja. Na posvetovanju bo med drugim referiral predsednik Društva slovenskih književnikov Miško Kranjec o »Mladinski reviji«, o srednjem glasilu mladih slovenskih književnikov. Zadnji dan posvetovanja bodo mladi književniki čitali svoja dela, sledila bo diskusija. Za udeležence posvetovanja mladih slovenskih književnikov bodo gojenci Glasbene akademije priredili predstavo, na kateri bodo izvajali tudi svoja originalna dela.

Razstava umetniških del »Po sledovih IV. in V. ofenzive«

V novo odprtih prostorih Umetniške zadruge z o. j. v Selenburgovi ulici 1 (bivša papirnica Titar) je prirejena razstava, na kateri razstavljajo svoja dela umetniki, ki so predlansko poletje na pobudo in pod pokroviteljstvom maršala Tita skupno z umetniki vseh ostalih republik šest tednov potovali po ozemlju Bosne, Hercegovine in Črne gore, kjer je okupator v letih 1943 in 1944 proti naši narodni osvobodilni vojski sprožil dve strahni ofenzivi, ki na vzlic težkim izgubam nista mogli zlomiti herojstva naših narodov.

Razstavljajo B. Jakac, T. Kralj, V. Lamut, M. Pregelj, E. Sajovic in I. Subic. Skupno je razstavljenih okrog 40 del. Vstop je prost.

Razstavnii prostor je odprt od 8. do 12. in od 16. do 19.

Tri Prešernove nagrade

Ob stoletnici smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna razpisuje Mestni ljudski odbor Maribor

tri Prešernove nagrade v skupnem znesku 100.000 din. I. nagrada 50.000 din, II. nagrada 30.000 din, III. nagrada 20.000 din za najboljša in neobjavljena daljša literarna dela (roman, povest, zbirka novel ali črtic, ciklus pesmi, pesniška zbirka, delo v dramski obliki), katerih snov bo zajeta iz dobe narodno osvobodilne borbe, obnove ali izgradnje na območju mesta Maribora ali bivšega mariborskega okrožja.

Z razpisom teh del se želi MLO Maribor oddolžiti spominu slovenskega genija ter želi vzpodbuditi oblikovalce naše besede, da umetniško upodobijo napore ljudstva severnih predelov naše ožje domovine v borbi za osvoboditev izpod okupatorja in v borbi za izgradnjo naše boljše, socialistične bodočnosti.

K nagradnemu tekmovanju vabi MLO Maribor vse naše književnike in tudi ljudske talente.

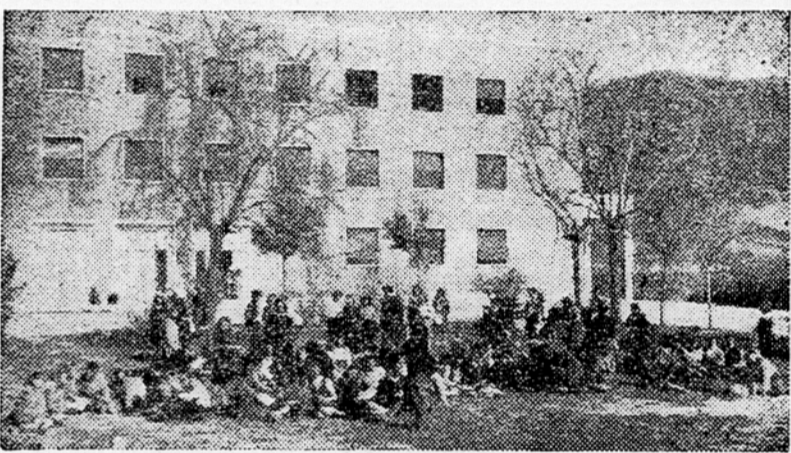
Dela (po možnosti v dveh izvodih) je pod šifro poslati najpozneje do 1. januarja 1949 na MLO Maribor, Prosvetni odsek. Naslov naj bo priložen v zaprti kuverti. Izid tekmovanja bo razglašen 8. februarja 1949.

Ocenjevalno komisijo tvorijo člani Društva slovenskih književnikov Miško Kranjec, Ferdo Godina in Filip Kalan ter član uredniškega odbora »Novih obzorij« Jaroslav Dolar.

Izšel je »Naš papirničar«

Te dni je izšla na osmih straneh prva številka »Našega papirničarja«, mesečnega sindikalnega glasila papirnice Vevče-Goričane-Količevci. List bo prinašal članke o življenju in delu vsakega delovnega kolektiva, pa tudi strokovno-tehnične prispevke iz papirniške stroke. Prva številka ima sledečo vsebino: Zivel 1. maj - mednarodni praznik delovnega ljudstva, Delavcem in namočencem ob izidu »Našega papirničarja«, »Naš papirničar« in sindikat, Obris zgodovine papirja, Vevški proizvodni načrt, Občni zbor sindikalne podružnice v Vevčah, Kako je z našim kulturno-prosvetnim delom.

V Šempetru pri Gorici tečajniki trgovskega tečaja tekmujejo med seboj

V eni najlepših stavb goriškega okraja, prav na meji Gorice, se usposablja v trgovskem tečaju tečajniki za nove trgovske vaje in pomočnike. Poslojpe, v katerem živijo tečajniki, so v zadnjem času skoraj popolnoma prenovili. Tako jim zdaj za učenje in pouk služita dve veliki dvorani z razsežnimi okni, v zgornjem nadstropju pa imajo zračne in čedne spalnice.

Ze takoj v prvem mesecu tečaja so sprejeli tekmovanje med A in B razredom, ki je zajelo učenje, fizkulturo, red in disciplino. Spotečta je prednjačil A razred, ki je prvi prejel

prehodno zastavico, v drugem terminu pa ga je prekosil B razred, ki se zdaj drži zastavico in je noče dati iz rok. V tovarškem tekmovanju se izpopolnjujejo in izobražujejo v učenju in praktičnem delu ter v disciplini. Tako se mrzlično pripravljajo na končne izpite, ki so pred njimi. Po zaključku tečaja se bodo razšli na različne kraje na delo v zadrugne poslovalnice. Poleg vpludnega nastopa bodo prinesli v vaške Naproje pridobljeno znanje in novega duha. Poleg tega bodo okrepili podeželske mladinske aktivne, ki jih bodo znali uspešno voditi.

Primorski pionirji se veselijo slovenskih knjig

Na šoli na Sedlu pri Breginju so začeli v jeseni pouk brez vseh knjig v učiteljski kot v šolarski knjižnici. Zdelo jo knjigah pa so nenadoma izpolnili prebivalci terena XI. rajona center Ljubljana, ki so poslali skupno 255 različnih knjig za učiteljsko in šolarsko knjižnico. Veselje nad tem nepričakovanim darom je bilo nepopisno. Pionirji, ki so pomagali speljati zaboj s knjigami s ceste v šolo, so komaj čakali, da so odprli pokrov. Vsak je hitro zagrabil eno izmed knjig, sedel na tla in čital. Takrat je veselo klepetanje utihnilo. Slovenska knjiga jih je čisto prevzela. Komaj so jih pregovorili, da so počakali za nekaj dni, ker smo morali knjige še vpisati. Zdaj so že vse izposojene.

Gostovanje srbskih književnikov v Mariboru

Na svojem obisku v Sloveniji bo skupina srbskih književnikov obiskala tudi Maribor, kjer bo priredila v ponedeljek dne 17. t. m. literarni večer. Skupino vodi predsednik Zveze književnikov Jugoslavije akademik Ivo Andrić. Med gosti bodo pesnica Desanka Maksimović, ured-

nik »Književnih Novin«, pesnik in kritik Jovan Popović, pisatelj Skender Kulenović in drugi.

Prireditve v Domu invalidne mladine v Kamniku

Nedavno je proslavil Dom invalidne mladine v Kamniku obletnico svojega obstoja s prisrčno domačo prireditvijo. V zavodu, ki je nameščen v prijaznem poslopy ob Kamniški Bistrici, je v oskrbi nad 70 invalidnih otrok, ki so zaradi raznih nesreč, vojnih dogodkov ali bolezni v večji ali manjši meri invalidi. V zavodu imajo poleg najboljših oskrbe in zdravstvene nege tudi redno osnovnošolski pouk. Vse osebe zavoda, kakor tudi v ustanovi nameščenno učiteljstvo se trudi, da bi te hudo prizadete otroke usposobilo za čim bolj normalno vključitev v ljudsko skupnost, da bi mogli pozneje v raznih poklicih živeti samostojno in koristno življenje.

Program so izvajali izključno invalidni otroci, ki so nastopali kljub protezam in berglam zelo živahno, vedro in pogumno.

Prireditvi so prisostvovali predstavniki oblasti in vseh množičnih organizacij, med njimi minister za socialno skrbstvo tov. Kržišnik in za-

Po slovenskem svetu

Nova mesta v Sovjetski zvezi

Na zemljevidu Azarbejdžanske sovjetske socialistične republike sta se pojavili dve novi mesti - Daškesan in Barda. Zgodovina teh dveh mest ima kljub dolocnim razlikam mnogo skupnega. Daškesan pomeni v azarbejdžanskem jeziku zidar. Tako se je imenovala vasica, ki je ležala v kavkaških gorah 2000 m visoko. Sovjetski biologi so v bližini vasi odkrili svoje magnetne železne rude in sedaj grade na tistem kraju rudnik. Čez gorske klance so zgradili ceste in železniške proge. Na tisoče ljudi iz vseh krajev države je prišlo gradit. V treh letih se je Daškesan iz oddaljene vasice spremenil v rudarsko mesto s stotinami hiš, dvema hidrocentralama in šolo ter klub, bolnišnicami, magazini, otroškimi vrtili in jaslami.

Barda je ena najstarejših vzhodnih mest. ki jih je prepredala sovjetska oblast. To mesto omenjajo letopisi arabskih zgodovinarjev iz 9. in 10. stoletja. O njem je pripovedoval Nizami kot o velikem trgovskem središču. Val mongolskega vdora je Barda uničil. Danes je mesto spet zrastle ter je središče važnega rajona za gojitve bombaža. V mestu obratuje več industrijskih podjetij. Barda ima srednje šole in druge kulturne ustanove. Po sedmih stoletjih je dobila Barda znova pravico, da se imenuje mesto.

Za higijeno dela

Ukrajinski osrednji inštitut za higijeno dela je izdelal vrsto učinkovitih ukrepov, da bi se izboljšali delovni pogoji za delavce. V industriji železa, šamota in porcelana v veliki meri uporabljajo posebne priprave, ki zmanjšujejo količino prahu v zraku na 80%. Prav tako je zelo razširjeno ohranjanje rudarjev Donbasa in Krivorožja z ultravioletnimi žarki. V rudnikih so v ta namen zgradili posebne prostore. Po 20 do 23 urnem obsevanju s kremenčevim lučjo se pri večini delavcev opaža povečanje količine hemoglobina v krvi. To ohranjanje se posebno ugodno odraža pri tistih delavcih, ki so prej bolelah za bronhitisom in revmatičnimi obolenji. Inštitut sedaj revčuje ukrepe za borbo proti škodljivemu vplivu visokih temperatur na človeški organizem.

Več tisoč novih lekarn

Ministrstvo za ljudsko zdravje ZSSR bo letos odprlo več tisoč lekarn in skladišč medicinskega materiala, predvsem v tistih krajih, ki so jih zavzeli med vojno Nemci, pa tudi v novih industrijskih središčih Urala, Sibirije in Kazakstana. Število lekarn v državi je že sedaj mnogo višje kot pred vojno.

Mali oglasi

Oglasi oddeljek telefon šte. 38-32 vodja oddelka tel. šte. 38-33

SLUŽBE ISCEJO

BOFER za tovrstni avto, zmožen popravit, isče službo na Stajerskem. Rupret Ciril, Moste šte. 39. Zirovnica. 13025-1
SLUŽBO isče cirkularist, zagar vencičar, brusar, 56 let star. Naslov: Stefan Gruđen, Slap ob Idriji 19, Tolminsko. 13039-1

SLUŽBO DOBE

STAREJSO gospodinjstvo pomočnico — samostojno in zaresljivo, z znanjem kuhe in ostalih gospodinskih poslov, sprejme takoj Srečko Šircelj, Mokronog, Dolenski. 12591-2
DEKLETA za vsa kmečka dela sprejemna takoj. Plača 1600 din. Avsec Franc, Beričevo, Dol pri Ljubljani. 12679-2
GOZDNO GOSPODARSTVO BLEJ — isče sposobnega šefa transporta. Interesenti, zmožni vodstva motorizacije in upoznani z delom na žičnicah, naj jim prile vložijo prošnje na personalni osek. 12850-2
OBRAČUNOVANJE, vzdrževanje in lesni in kovinski stroji, finomehanika, kovinostrojarje, varilce, lesostrugarje in mizarje ter več pomožnih delavcev sprejme Tovarna učil, Ljubljana, Zaloska cesta 77, tel. 53-50. 12960-2
GOSPODINJSKO POMOČNICO isčem za takoj. Vodnikova 162 (sola), Horvati. 12991-2
UPOKOJENKA, zdrava in poštena, srednjih let, se sprejme k starejšini zakoncem. Potrebuje težko bolni ženi in gospodinjstvu. Ponudbe pod Gospodinja na podružnico »Slovenske poročevalca Celje. 13023-2
DEKLE ali fanta za kmečko delo — sprejemam. Bidovec Jože, Srednja vas 2, Golnik. 13023-2
SPREJMEM TAKOJ V SLUŽBO ženske, ki ima veselje do otrok, lahko tudi starejšo. Reflektante naj se zglasijo osebno ali pa pisмено v personalnem oddelku tovarne Industrija bombarnih izdelkov Kranj. 13042-2
GOSPODINJSKA POMOČNICA, zdrava, poštena, marljiva, dobi stalno službo pri mali družini brez otrok. Mayer, Parnova 48, pritl. 13108-2

ZASLUŽEK

STROJNO VEZENJE (tuknjčasto) — sprejemam in izdajavo. Naslov v oglasnem oddelku. 12910-4
STAREJŠA PISARNIŠKA MOC isče popoldanske zaposlitve. Ponudbe na ogl. oddelku pod Vestna. 12790-4
PRVOVRSTNEGA INSTRUKTORJA za pomenotno knjigovodstvo isčeva plačava dobro. Ponudbe pod Zastolnika na oglasni oddelku. 12845-4
PISARNIŠKO ZAPOSLETO popoldne sprejemam. Ponudbe pod Strojišča na oglasni oddelku. 12966-4
VERZIRAN ZAŠTITNIK in korespondent isče popoldanske zaposlitve. Ponudbe pod Takoj na oglasni oddelku SP. 12985-4
SPREJMEM vsakršno delo v času od 15.30 do 18.30. Dopise pod Zaposlitve na oglasni oddelku. 12982-2
POPUČUEM ITALIJANČINO in nemščino po hitri metodi. Rimska cesta št. 10-I, desno. 13005-4
NOVA STOPALA napravim pri ženskih in moških nogavicah, Debeljak Anica, Aljezova cesta 46, Spodnja Šiška, pri novi cerkvi. 13042-2
ZA DVOMESEČNEGA DOJENČKA (fantka) isčem v Ljubljani pri zdravilnih osebah vsjo oskrbo razen branjenja. Plačam po dogovoru. Pisarne ponudbe pod 7 Julijem na oglasni oddelku. 12928-4

PRODAM

KARTOTECNO KNJIGOVODSTVO — vam uredi z zakard-kartoni in jezdec z napis kartoteka, d. z. o. z., Kotnikova 17, telefon 49-67. 12674-5
PREPROBENO domače in perzijske kupače in prodaja trgovina »Kirman Šah«, pasaja Nebotičnik. 12675-5
BAKREN KOTEL 70 l za kuhanje perila prodam. Primskovo 149, Kranj, Gorenjski. 12899-5
ŽENSKO CRNE ČEVLJE št. 39, nizke, semis, z visoko peto prodam ali zamenjam za čevlje z nizko peto. Prav tako prodam nove nizke čevlje št. 38 s srednjo peto in visoko žago. Fancur Ivana, Spodnje Savlje 24. 13098-5
ZELEZNO BLAGAJNO, velikost 57x61 x31 cm, brez podstavca, ugodno prodam. Ponudbe pod Biagajna na ogl. oddelku. 13099-5
KREDECA (manjša, češnjava, tudi za kuhinjo), mize, 4 stoli in umivalna omarica z marmorom naprodaj. Belweisova 80-I, desno. 13109-5
PLETILNI STROJ št. 8, prosto stoječ, na železnem podstavku s pripadajočimi deli za »Jaquard« pletenje, naprodaj. Naslov v podružnici SP, Celje. 12893-5
MERILEC za merjenje obratov, strojih od 100-4000 obratov ugodno prodam. Ponudbe pod Merilec, postno ležeče, Kamnik. 13079-5
DOBRO MOŠKO KOLO in mosko obleke za manjšo postavbo prodam. — Ogled od 14 do 18. Hrenova ulica 2, pritličje, desno. 13080-5
ŽENSKO KOLO prodam. Rimska cesta št. 23. Ogled od 15 do 17. 13055-5
ČEVLJE, zelo lepe, semis-lak št. 38, se nerabljene, ugodno prodam. — Tov. Došek, Šlajmerjeva 1. 13086-5
KOŠNJA SOČNE TRAVE, površnik in balica-žeznik naprodaj. Naslov v oglasni oddelku. 13070-5
MOTORNO KOLO BMW, 750 ccm, dobro ohranjeno, z dobrimi gumami — prodam. Dokumenti v redu. Naslov v oglasnem oddelku. 13110-5

SPORTNI VOZIČEK, predvojni, na prodaj. Wolfova 5-III, 13112-5
FOTOAPARAT na film, 6x9, nov, prodam. Naslov v ogl. odd. 13103-5
MOŠKO KOLO prodam. Naslov v ogl. oddelku. Ogled od 14 do 16. 13111-5
RADIO, prav dober, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 13104-5
CIZO prodam ali zamenjam za živila, Naslov v oglasnem oddelku. 13104-5
APARAT za trajno indukcijo »Satur« poceni prodaja Ileršič, komisija, Rimska cesta 13. 13106-5
KROZNIKE boljše kvalitete, birmanške obleke in čevlje prodamo. Ogled v komisiji trgovini I. Saks, Mestni trg 19. 13107-5
ŽENSKO KOLO, prvovrstno ohranjeno, prodam oziroma zamenjam za živila. Ogled: Celovška cesta številka 48. 13109-5
NOVO MOŠKO KOLO italijanske znamke prodam. Ogled jutraj od 7 ali od 13 do 16. Naslov v oglasnem oddelku. 12872-5
MOTORNO KOLO znamke NSU 500 ccm, dobro ohranjeno, naprodaj. — Ogled v soboto 8. maja od 15 do 17. 12974-5
MOŠKO KOLO, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v ogl. odd. 12968-5
PLINSKI RESO na dva kuhalnika — prodam. Ogled na Sv. Petra nasipa št. 29. 12964-5
POTOVALNO TORBICO, usnjeno, električni kuhalnik na dve žarni, tehnično z nekaj težnjami prodam. — Sv. Petra cesta 7, soba 17. 12959-5
MESALNO BATERIJO in 100 kg žičnikov, 160 mm., prodam, Ponudbe na ogl. odd. pod Material. 12998-5
MOŠKA OBLEKA za srednje veliko osebo, nova, siva, naprodaj za 2500 dinarjev. Naslov v oglasnem oddelku št. 67. 12994-5
MOŠKO KOLO, skoraj novo, prodam. Kolodvorska ulica 7, pritl. 12996-5
BILJARD, krogle za balincaje, valjar za balin-prostor, citre in nove škornje št. 42 prodam. Knez, Poljanška cesta 55. 12994-5
VIOLETO UGODNO prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 12992-5
MOŠKO KOLO prodam. Ogled od 19. do 20. ure. Seunig, Stari trg št. 4. II, nadstropje. 12988-5
MOŠKO KOLO, športno, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 12987-5
DEZNI PLAŠČ, nepremočljiv, s kapuco, oficirski, predvojni blago, prodam. Cesta na Rožnik 5-I. 12986-5
MOŠKI DEZNI PLAŠČ, nov, prodam. Cesta na Rožnik od 15 do 17. 12984-5
DOLGO ŽIVSTVENO BLAGO, 10 m., prodam. Naslov v ogl. odd. 13001-5
TEHNIČNO RACUNALO prodam. Naslov v oglasnem odd. 13003-5
RADIO Standard, pecevalni, močan — prodam. Bias, Smartno ob Savi 39, Ljubljana. 13004-5
SPORTNI OTROŠKI VOZIČEK prodam. Naslov v oglasnem odd. 13014-5
NAPRODAJ: zlata urica, mosko kolo, modro žensko blago, pločevinaste table, usnjena aktovka iz boksa in črn ženski plašč. — Prečna ulica številka 10. 13016-5
NOVO OTROŠKO KOŠARO in nizke moske črne čevlje št. 42 ugodno prodam. Naslov v ogl. oddelku. 13034-5
MOŠKO KOLO prodam. Predovičeva ulica 46. 13035-5
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK prodam ali zamenjam za športni. Hranjevo Marko 15. 13037-5
ZLAT PRSTAN z velikim kamnom prodam. Ogled v nedeljo od 10 do 12. Naslov v oglasnem odd. 13038-5
TELEFONSKI APARAT prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 13040-5
SINGER SIVALNI STROJ, malo rabljen, prodam. Prazakova ste. 12. pritličje. 13044-5
LEZALNI STOL, lepo ohranjen, prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod Lezalni stol na oglasni oddelku SP. 13046-5
KROGLE ZA BALINCAJE, sveže, les, orig. partija osem, prodam. — Ogled: Hirska ulica št. 20, II, nadstropje, levo. 13047-5
GLOBOK in športni VOZIČEK prodam. Rožna dolina, Cesta II, številka 48. 13050-5
RIBIŠKO PALICO-fikarico prodam. Križevniška 4-II. Ogled med 14. in 16. uro. 13051-5
OMARO in flobert puško prodam. — Komenskega ulica 5-I. 13052-5
GUMIJEV VOZ, nosilnost 6 ton, dobro ohranjen, ter par konj prodam. Križevniška, Bezenkova 10. 13053-5
RJAVE ČEVLJE, nove, krasne, nizke, z visoko peto, prodam. — Mrkavčič, Jegličeva 10-IV, 3. stop. 12730-5
ANON. PREPROBENO 350-250, prodam. Sv. Petra cesta 25, dvorica. 13055-5
PISALNO MIZO in tri usnjene klubske fotelje prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 13058-5
OREHOVO SOBNO KREDECO, večjo slobno, v celni in hrano čisto ogledalo 50x50, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 12947-5
ELEKTRICNI DINAMO-MOTOR za razsvetljavo 5 1/2 kw in tri kmetijske vozove, vse v dobrem stanju, prodam. Naslov v oglasnem odd. 12949-5
BELO BIRMANSKO OBLEKO, kratko, za 11-14letno deklico, prodam. — Šimenko, Zaloska cesta 187 a, Moste-Ljubljana. 12917-5

Oglasi oddeljek danes odprta samo do 12 MALI OGLASI SE SPREJEMAJO DO 11. ure

GRN KLAVIR prodam. Polzve se od 6 do 8 zvečer: Šibenika ulica številka 12. 13061-5
OPANKE št. 41, črne semis, malo nosene, in temnomode copate s petami prodam. Guštanj 57. 13066-5
OBA DELA zdravniške knjige »Die Aertzin im Hause« od dr. med. Jenb. Springerja prodam. — Guštanj št. 57. 13068-5
MARMORNO PLOSCO, belo 110x80, primerno za elektrožestve ali nagrobnike prodam. Počakaj, Parnova ulica 38, Bežigrad. 13072-5
MOŠKO KOLO, močno, dobro ohranjeno, »Semperite« gume, prodam. — Ogled od 13 do 14. Naslov v oglasnem oddelku. 13075-5
KRMILNO PESO, 200 kg, prodam. — Novak, Ribniška ulica št. 7, Ljubljana. 13091-5
KRATEK KLAVIR, hladilno omaro na led, razne šilke, veliko salonsko ogledalo s konzolo za spalnico, kompl. orehovo splošno temno vlogno, mahagoni jedilnico, gramofon Hiss Masters Vois in plošče, osebno tehnično, velik boben, telefonski aparat, lezalni stol, Merkur v bronu in temnem marmoru in lestence prodam. Ogled od 13 do 14. Naslov v oglasni oddelku. 13094-5
ZA BIRMANKO ali nevesto prodam krasno obleko, svetlomoder krep, in bele čevlje št. 37. Naslov v oglasnem oddelku. 13095-5
ŽENSKO POROČNO OBLEKO, bela, svileno, za srednjo postavbo s pajčolanom, in vencem prodam ali zamenjam za žensko rabljeno kolo. Naslov v oglasnem oddelku. 13074-5
SPORTNI VOZIČEK, nov, krep, prodam. Naslov v oglasnem odd. 12974-5
SPOMLADANSKI ŽENSKI PLAŠČ — prodam. Ogled od 14 do 15. Stari trg 21-II, desno. 13077-5

KUPIM

KOMISIJSKA TRGOVINA JOS. BOJINA, Prečna ulica 32 sprejema in prodaja dobro ohranjena oblačila in druge predmete. SP 45-4
PISALNI STROJ, radio, gojzrje 38, mosko obleko, kostum, trenčkot, stekleno posodo za ribice, starinske kovance, plakete kupim. Ponudbe pod 5553 na oglasni oddelku. 12976-5
PREROBJE, perzijske in domače, po najpovoljnejših cenah dobite v trgovini »Kirman Šah«, pasaja Nebotičnik. 12976-6
DALJNOGLED in fotografski aparat dobite po najnižji ceni. Ponudbe vedno znatne in cene na oglasni oddelku pod Foto. 12858-6
ODKUP GLASBENIH INSTRUMENTOV. Ravnateljstvo državne glasbene šole Nova Gorica v Sempetru prosi jasni glasbni, da jih ponudijo oglede glasbenih šole, ki bi jih odkupili, če jih lastniki ne uporabljajo. Vse vrste glasbil sprejema ravnateljstvo, ki bo vršilo pri odkupu brezplačno posredovanje. 12883-6
DOBREGA ČUVARJA VOLČJAK št. 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 110, 112, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126, 128, 130, 132, 134, 136, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 194, 196, 198, 200, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 218, 220, 222, 224, 226, 228, 230, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 304, 306, 308, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 346, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360, 362, 364, 366, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 380, 382, 384, 386, 388, 390, 392, 394, 396, 398, 400, 402, 404, 406, 408, 410, 412, 414, 416, 418, 420, 422, 424, 426, 428, 430, 432, 434, 436, 438, 440, 442, 444, 446, 448, 450, 452, 454, 456, 458, 460, 462, 464, 466, 468, 470, 472, 474, 476, 478, 480, 482, 484, 486, 488, 490, 492, 494, 496, 498, 500, 502, 504, 506, 508, 510, 512, 514, 516, 518, 520, 522, 524, 526, 528, 530, 532, 534, 536, 538, 540, 542, 544, 546, 548, 550, 552, 554, 556, 558, 560, 562, 564, 566, 568, 570, 572, 574, 576, 578, 580, 582, 584, 586, 588, 590, 592, 594, 596, 598, 600, 602, 604, 606, 608, 610, 612, 614, 616, 618, 620, 622, 624, 626, 628, 630, 632, 634, 636, 638, 640, 642, 644, 646, 648, 650, 652, 654, 656, 658, 660, 662, 664, 666, 668, 670, 672, 674, 676, 678, 680, 682, 684, 686, 688, 690, 692, 694, 696, 698, 700, 702, 704, 706, 708, 710, 712, 714, 716, 718, 720, 722, 724, 726, 728, 730, 732, 734, 736, 738, 740, 742, 744, 746, 748, 750, 752, 754, 756, 758, 760, 762, 764, 766, 768, 770, 772, 774, 776, 778, 780, 782, 784, 786, 788, 790, 792, 794, 796, 798, 800, 802, 804, 806, 808, 810, 812, 814, 816, 818, 820, 822, 824, 826, 828, 830, 832, 834, 836, 838, 840, 842, 844, 846, 848, 850, 852, 854, 856, 858, 860, 862, 864, 866, 868, 870, 872, 874, 876, 878, 880, 882, 884, 886, 888, 890, 892, 894, 896, 898, 900, 902, 904, 906, 908, 910, 912, 914, 916, 918, 920, 922, 924, 926, 928, 930, 932, 934, 936, 938, 940, 942, 944, 946, 948, 950, 952, 954, 956, 958, 960, 962, 964, 966, 968, 970, 972, 974, 976, 978, 980, 982, 984, 986, 988, 990, 992, 994, 996, 998, 1000, 1002, 1004, 1006, 1008, 1010, 1012, 1014, 1016, 1018, 1020, 1022, 1024, 1026, 1028, 1030, 1032, 1034, 1036, 1038, 1040, 1042, 1044, 1046, 1048, 1050, 1052, 1054, 1056, 1058, 1060, 1062, 1064, 1066, 1068, 1070, 1072, 1074, 1076, 1078, 1080, 1082, 1084, 1086, 1088, 1090, 1092, 1094, 1096, 1098, 1100, 1102, 1104, 1106, 1108, 1110, 1112, 1114, 1116, 1118, 1120, 1122, 1124, 1126, 1128, 1130, 1132, 1134, 1136, 1138, 1140, 1142, 1144, 1146, 1148, 1150, 1152, 1154, 1156, 1158, 1160, 1162, 1164, 1166, 1168, 1170, 1172, 1174, 1176, 1178, 1180, 1182, 1184, 1186, 1188, 1190, 1192, 1194, 1196, 1198, 1200, 1202, 1204, 1206, 1208, 1210, 1212, 1214, 1216, 1218, 1220, 1222, 1224, 1226, 1228, 1230, 1232, 1234, 1236, 1238, 1240, 1242, 1244, 1246, 1248, 1250, 1252, 1254, 1256, 1258, 1260, 1262, 1264, 1266, 1268, 1270, 1272, 1274, 1276, 1278, 1280, 1282, 1284, 1286, 1288, 1290, 1292, 1294, 1296, 1298, 1300, 1302, 1304, 1306, 1308, 1310, 1312, 1314, 1316, 1318, 1320, 1322, 1324, 1326, 1328, 1330, 1332, 1334, 1336, 1338, 1340, 1342, 1344, 1346, 1348, 1350, 1352, 1354, 1356, 1358, 1360, 1362, 1364, 1366, 1368, 1370, 1372, 1374, 1376, 1378, 1380, 1382, 1384, 1386, 1388, 1390, 1392, 1394, 1396, 1398, 1400, 1402, 1404, 1406, 1408, 1410, 1412, 1414, 1416, 1418, 1420, 1422, 1424, 1426, 1428, 1430, 1432, 1434, 1436, 1438, 1440, 1442, 1444, 1446, 1448, 1450, 1452, 1454, 1456, 1458, 1460, 1462, 1464, 1466, 1468, 1470, 1472, 1474, 1476, 1478, 1480, 1482, 1484, 1486, 1488, 1490, 1492, 1494, 1496, 1498, 1500, 1502, 1504, 1506, 1508, 1510, 1512, 1514, 1516, 1518, 1520, 1522, 1524, 1526, 1528, 1530, 1532, 1534, 1536, 1538, 1540, 1542, 1544, 1546, 1548, 1550, 1552, 1554, 1556, 1558, 1560, 1562, 1564, 1566, 1568, 1570, 1572, 1574, 1576, 1578, 1580, 1582, 1584, 1586, 1588, 1590, 1592, 1594, 1596, 1598, 1600, 1602, 1604, 1606, 1608, 1610, 1612, 1614, 1616, 1618, 1620, 1622, 1624, 1626, 1628, 1630, 1632, 1634, 1636, 1638, 1640, 1642, 1644, 1646, 1648, 1650, 1652, 1654, 1656, 1658, 1660, 1662, 1664, 1666, 1668, 1670, 1672, 1674, 1676, 1678, 1680, 1682, 1684, 1686, 1688, 1690, 1692, 1694, 1696, 1698, 1700, 1702, 1704, 1706, 1708, 1710, 1712, 1714, 1716, 1718, 1720, 1722, 1724, 1726, 1728, 1730, 1732, 1734, 1736, 1738, 1740, 1742, 1744, 1746, 1748, 1750, 1752, 1754, 1756, 1758, 1760, 1762, 1764, 1766, 1768, 1770, 1772, 1774, 1776, 1778, 1780, 1782, 1784, 1786, 1788, 1790, 1792, 1794, 1796, 1798, 1800, 1802, 1804, 1806, 1808, 1810, 1812, 1814, 1816, 1818, 1820, 1822, 1824, 1826, 1828, 1830, 1832, 1834, 1836, 1838, 1840, 1842, 1844, 1846, 1848, 1850, 1852, 1854, 1856, 1858, 1860, 1862, 1864, 1866, 1868, 1870, 1872, 1874, 1876, 1878, 1880, 1882, 1884, 1886, 1888, 1890, 1892, 1894, 1896, 1898, 1900, 1902, 1904, 1906, 1908, 1910, 1912, 1914, 1916, 1918, 1920, 1922, 1924, 1926, 1928, 1930, 1932, 1934, 1936, 1938, 1940, 1942, 1944, 1946, 1948, 1950, 1952, 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972, 1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1986, 1988, 1990, 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2002, 2004, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2020, 2022, 2024, 2026, 2028, 2030, 2032, 2034, 2036, 2038, 2040, 2042, 2044, 2046, 2048, 2050, 2052, 2054, 2056, 2058, 2060, 2062, 2064, 2066, 2068, 2070, 2072, 2074, 2076, 2078, 2080, 2082, 2084, 2086, 2088, 2090, 2092, 2094, 2096, 2098, 2100, 2102, 2104, 2106, 2108, 2110, 2112, 2114, 2116, 2118, 2120, 2122, 2124, 2126, 2128, 2130, 2132, 2134, 2136, 2138, 2140, 2142, 2144, 2146, 2148, 2150, 2152, 2154, 2156, 2158, 2160, 2162, 2164, 2166, 2168, 2170, 2172, 2174, 2176, 2178, 2180, 2182, 2184, 2186, 2188, 2190, 2192, 2194, 2196, 2198, 2200, 2202, 2204, 2206, 2208, 2210, 2212, 2214, 2216, 2218, 2220, 2222, 2224, 2226, 2228, 2230, 2232, 2234, 2236, 2238, 2240, 2242, 2244, 2246, 2248, 2250, 2252, 2254, 2256, 2258, 2260, 2262, 2264, 2266, 2268, 2270, 2272, 2274, 2276, 2278, 2280, 2282, 2284, 2286, 2288, 2290, 2292, 2294, 2296, 2298, 2300, 2302, 2304, 2306, 2308, 2310, 2312, 2314, 2316, 2318, 2320, 2322, 2324, 2326, 2328, 2330, 2332, 2334, 2336, 2338, 2340, 2342, 2344, 2346, 2348, 2350, 2352, 2354, 2356, 2358, 2360, 2362, 2364, 2366, 2368, 2370, 2372, 2374, 2376, 2378, 2380, 2382, 2384, 2386, 2388, 2390, 2392, 2394, 2396, 2398, 2400, 2402, 2404, 2406, 2408, 2410, 2412, 2414, 2416, 2418, 2420, 2422, 2424, 2426, 2428, 2430, 2432, 2434, 2436, 2438, 2440, 2442, 2444, 2446, 2448, 2450, 2452, 2454, 2456, 2458, 2460, 2462, 2464, 2466, 2468, 2470, 2472, 24